ԽԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5525 — ՄԱՐՏ 27/9 ԱՊՐԻԼ 1904 — ՇԱԲԱԹ — 22 ՄՈՒՀԱՐՐԵՄ 1322 — ԽԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5525

درعليه ده غلطه ده « آرهولك » غزته سى اداره خانه سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՁՐԻ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Զատկի առթիւ՝ կարգ մը վարժարաններու կողմէ աղքատ տղաց ձրի հագուստ շինելու սովորութիւնը այս տարի բազմիցս քննադատուեցաւ, — նոյն իսկ չպիտի վարանիմ դատապարտուեցաւ ըսելու, նկատի առնելով խստութիւնը այն յօդուածներուն որոնք գրուեցան այդ սովորութեան դէմ։

Վերջին յօդուածը ստորագրած էր Տիկին Զապէլ Եսայեան, որ խօսքը ուղղելով «աղքատ ծնողքներուն», դրդելով զանոնք, որպէս զի իրենց զաւակներուն երեսին նետուած այդ նուաստութիւնը (ձրի հագուստը) իրենք իսկ ետ մղեն, չընդունին տրուած նուէրը։ «Իրենք իրենց մէջ իսկ ունենալու են այդ խիզախը, այն բարոյական ինքնազգացութիւնը, — գրած էր համակրելի գրագիտուհին, — պնդելու են թէ պէտք չունին ուրիշին ողորմութեան, թէ չեն ուզեր իրենց տղաքները ենթարկել անանկ ստորնացումներու, որոնց դառնութիւնը երբեք չպիտի ջնջուի իրենց մատաղ հոգիին մէջէն ... Ձեռք երկնցնող ծնողքի մը տղան կա՛մ մուրացկան կ'ըլլայ, կամ թշնամի իր համայն ընտանիքին։»

Այս տողերը շատ ճիշդ են անշուշտ, եւ յօդուածը՝ այդ սահմաններուն մէջ մնալով, կրնար բողոքի արժանաւոր ցոյց մը նկատուիլ մուրացիկ հակումներու առաջնորդող կարգ մը սովորութեանց նըկատմամբ, եթէ երբեք նոյն այդ տողերուն կցուած չըլլար նաեւ անարդար ու պարծամ յարձակում մը զուտ բարեգործութեան դէմ։

Ի՞նչ օգուտ այդ յարձակումէն։ Ըսել թէ բարիքը մուրացկանութեան ու ծուլութեան միայն կ'առաջնորդէ, եւ հետեւաբար վնասակար ունակութիւն մըն է մարդկային սովորութեանց մէջ, անշուշտ խելացի խօսք մը չպիտի ըլլար։ Եւ յետոյ, ի՞նչ օգուտ նաեւ այն դատապարտութենէն՝ որուն այսպէս առարկայ կը դառնայ Զատկի առթիւ աղքատ տղաց ձրի հագուստ շինելու բարիքը։ Ենթադրենք որ այդ սովորութիւնը վերցուցինք մեր վարժարաններէն, ո՞վ կրնայ ապահովցնել մեզ թէ վաղը միւս օր, դպրոցէն դուրս այդ հագուստը շինելու արժանիքը հարուստն ու զայն հագնելու կոչուած աղքատը կրկին դէմ առ դէմ չպիտի գան, միեւնոյն պայմաններուն մէջ, թէ վերջինը միշտ առաջինին բարիքը փնտռելու հարկին չպիտի ենթարկուի։ Խնդիրը միայն հագուստին վրայ չէ, նոյն աղքատը որ այսօր հագուստէ զուրկ կը ներկայանայ հարուստին, վաղը կրնայ ներկայանալ տարբեր բաներէ զուրկ վիճակի մը մէջ, եւ հետեւաբար կրկին պէտք ունենալ նոր ձեռնտուութեան, նոր նպաստի եւ օգնութեան։

Ապահովաբար՝ բնական կանոնի կարգ անցած ընկերային վիճակի զանազանութիւն մը չպիտի կրնայինք գրչի մէկ քանի շարժումով մը անհետացնել։ Այդ զանազանութիւնը միշտ պիտի մնայ, միշտ հարուստն ու աղքատը դէմ առ դէմ պիտի գան կեանքի մէջ, դպրոցէն սկսեալ մինչեւ յետին ծերութեան օրերուն, միշտ ունեւորը չունեւորին նիւթապէս կամ բարոյապէս օգնելու պարտականութիւնը պիտի ունենայ աչքի առջեւ։

Բարիքը դատապարտե՛լ, պարզ սովորութիւն մը ձաղկելու համար։ Աղէ՛կ, բայց մտածեցէ՛ք անգամ մը թէ ո՛ւր կ'երթայ հետեւանքը։ Աղքատը միայն ուղղակի կերպով մը չէ որ կը նպաստաւորուի հարուստէն։ Այսքան բարեգործական հաստատութիւններ՝ որոնք մեծ մասամբ հարուստներու դրամով կանգուն կը մընան, անշուշտ հարուստներու համար չեն հաստատուած, այլ անոնց՝ որոնք կարօտ են, որոնք չեն կրնար իրենց ամէն պէտքերուն հասնիլ, եւ հետեւաբար արտաքին ձեռնտուութիւններ հետապնդելու հարկին տակ կը գտնուին։ Եթէ բարիքը վերցուցած ըլլայինք մէջտեղէն, եթէ աղքատը հպարտ դարձնելով հեռու պահէինք հարուստին ձեռք երկարելէ, ի՞նչ պիտի ընէինք այս հաստատութիւնները. պիտի ջնջէ՞ինք. եւ եթէ ջնջէինք՝ ի՞նչ պիտի ըլլար կարօտ մնացած մարդոց վիճակը։

Քանի որ այս զանազանութիւնը մըշտապէս գոյութիւն պիտի ունենայ մարդկային ընկերութեան մէջ, քանի որ հարուստ եւ աղքատ շարունակ շփման մէջ պիտի գտնուին, մենք աւելի պէտք է աշխատինք անոնց յարաբերութիւնները դիւրացնելու, զանոնք լաւագոյն կերպով իրարու մօտեցնելու, քան թէ այսպէս խրամատներ բանալու անոնց միջեւ։

Մարդկային ընկերութիւնը իր տարբեր տարբեր դասակարգերու մերձեցումովն է որ կը բարձրանայ, կը զօրանայ։ Որչա՜փ աւելի ձեռնտու ըլլան այդ դասակարգերը իրարու հանդէպ, այնքան բարիք կը ծնի, մինչդեռ ընդհակառակը, իրարու դէմ ատելութեամբ լեցուած դասակարգերու բաժնուելով մարդիկ ուրիշ բան չեն կրնար ընել, եթէ ոչ ուղղակի իրենց կործանման արահետը հարթել։

Եւ այդ ձեռնտուութեան մէջ կրկին գլխաւոր դերը բարիքն է որ պիտի խաղայ։ Ուրիշ բան՝ եթէ բարիքը պէտք եղած կերպով չի գործադրուիր, ուրիշ բան եթէ բարեգործութեան քօղին տակ մարդիկ իրենց սնափառութեան հաշիւները կը կարգադրեն, յաճախ նոյն իսկ ի վնաս աղքատին։ Այս եղանակն է որ պէտք է դատապարտել, փոխելու աշխատիլ, եւ ոչ թէ ջնջել բարիքը՝ առանց որուն մարդկային ընկերութիւնը չի կրնար իր հաւասարակշռութիւնը պահել։

Մէկ կողմէ՝ տուողին անկեղծ եւ անխարդախ անշահախնդրութիւնը, եւ միւս կողմէ ալ ընդունողին խոր երախտագիտութիւնը՝ ամէնէն գեղեցիկ կապերէն մէկը կրնան դառնալ ընկերային տարբեր դասակարգերու միջեւ. զանոնք իրարու կը մօտեցնեն, կը կցեն, առաջ բերելով ընկերային վիճակ մը՝ որուն ընձեռելիք բարոյացուցիչ հանգամանքը ապահովաբար ոչ ոք պիտի կրնար տարակոյսի ենթարկել։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

Բնակութիւն.— Հագուստ. — Մարզանք եւ հանգիստ.— Ուտելիք եւ խմելիք.— Արթնութիւն, քուն եւ յոգնանք։

Կեանքի բարիքներուն չափաւոր ուրախութիւնը, գործարաններու շարժումը կը դիւրացնեն, անոնց մէջ գտնուող ներդաշնակութիւնը անաղարտ կը պահեն, մարդուս առողջութիւնը եւ երջանկութիւնը կը հաստատեն եւ երիտասարդութեան այնքա՜ն գեղեցիկ օրերը կ'երկարեն։

Բնակութիւն.— Բնակութիւնները պէտք է որ օդասուն, ընդարձակ, խոնաւութենէ ազատ, ճահճային ջուրեր գտնուող վայրերէ հեռու ըլլայ։

Ննջասենեակը՝ երկու անձի համար գոնէ քառասուն խորանարդ մեթր օդ պարունակելու է, որպէս զի եթէ գիշերը պատուհանները բոլորովին գոց պահենք, սենեակին մէջի օդը, մարդուս մարմինէն այլ եւ այլ մասերէն դուրս ելլող կազերէն չապականի, կարելի եղածին չափ մաքուր մնայ։ Ննջասենեակին օդը յաճախ փոխելու է, ո՛ր եղանակին մէջ ալ ըլլայ։

Հագուստ.— Երկու սեռերու զգեստները, գործարանները չնեղելու եւ զանազան շարժումները չարգիլելու չափ լայն ու ընդարձակ եւ եղանակին համեմատ հաստ կամ նուրբ ըլլալու են, սակայն առանց չափազանցութեան։

Խիստ տաք եւ հաստ զգեստները մարմինը ցուրտին ազդեցութեանը աւելի ենթակայ կ'ընեն եւ այն ատեն մարմնոյն ծակոտիքներէն դուրս ելլելիք խոնաւութիւններուն արգիլումովը առաջ եկած բազմաթիւ հիւանդութիւններու պատճառ կ'ըլլան։

Բնախօսական շատ մը փորձեր ճըշգրտօրէն կ'ապացուցանեն այս պարագան։ Արդէն չէ՞ք տեսած մի թէ այն տեսակ անձեր որոնք տղայութենէ թեթեւ հագուստներու վարժուած ըլլալով՝ մթնոլորտական փոփոխութիւններու աւելի անզգայ եւ շատ կը դիմանան։

Անմիջապէս մարմնոյն վրայէն հագնըւած շապիկները, շաբաթը գոնէ երկու անգամ փոխուելու են։

Նուրբ հասակ մը, բարակ մէջք ունենալու պարծանքով, ստամոքս, լեարդ եւ ուրիշ կարեւոր գործարաններ սեղմող, նեղող սեղմիրաններ գործածել բոլորովին վնասակար է։

Ինչպէս ուրիշ առիթով այս էջերուն մէջ երկարօրէն խօսած եմ այս մասին, այսօր նորէն կրկնելով կ'ըսեմ որ, երկաթով կամ պալէնով շինուած այս բաճկոնակները շատ աղետալի են, մանաւանդ աղջիկներուն։

Մեծ քաղաքներու, մայրաքաղաքներու մէջ անոնք որ մայր ըլլալով հանդերձ տալիք չունին, իրենց զաւակներնուն կաթ տալու համար, այս տխուր հետեւանքը, կրնամ ըսել թէ, մեծ մասամբ սեղմիրաններուն կը պարտին։

Երբ ամէն օր ջղային, տկարարիւն օրիորդներու կը հանդիպինք, պատճառը փնտռելու համար շատ հեռուները երթալու հարկ չկայ, սեղմիրանն է, մեր գիտցած եւ մեր աղջիկներուն այնքան սիրական սեղմիրանն է։

Սեղմիրանի գործածութեամբը արդէօք գիտէ՞ք քա՛նի քա՛նի աղջիկներու թոքեր թոքախտութեան մանրէին [illegible] զոհ կ'երթան։ Ռումանիոյ մէջ անցեալ տարիները, մեռած աղջիկներու վրայ կատարուած դիտողութիւններ այս պարագան շատ ճըշգրտօրէն ապացուցած են եւ անկէ ի վեր անոր գործածութիւնը բոլորովին արգիլած են։ Շատ լաւ ըրած են. երանի թէ հոս ալ այդ տեսակ արգիլում մը ըլլար։

Մարզանք եւ հանգիստ. — Ջղային գործունէութիւնը անհրաժեշտ է առողջութեան պահպանութեանը, որովհետեւ ան ամէն գործարանները հաւասարապէս կը շարժէ եւ անոնց պաշտօնները կը դիւրացնէ։

Հարուստներու համար ձիով շրջագայիլը, պարը, սուսերամարտութիւնը, գնդախաղ խաղալը, ճամբորդութիւնները, աղքատներու համար ալ ոտքով պտոյտներ կատարելը շատ օգտակար բաներ են. անոնք մարդուս զօրութեան, զարգացմանն, աճելուն կը նպաստեն։

Գործաւորի մը համար, որուն աշխատութիւնը իրեն համար աղէկ մարմնամարզ մըն է, եւ երջանիկ է այդ մարդը, եթէ իր աշխատութիւնը չափազանցութեան տանելու պարտաւորուած չըլլայ։ Մարմնամարզէ յետոյ հանգիստն ալ կարեւոր է։

Մարդ մը, որ իր շարժումներուն մէջ դժուարութիւն մը կը զգայ, պէտք է անմիջապէս աշխատութիւնը մէկ կողմ թողու. ասիկա առողջապահական ընդունուած կանոն մըն է, որուն պէտք է որ ամէն մարդ հետեւի. հակառակ պարագային՝ աշխատութիւններու վրայ աւելցուներ ալ կը բարդուին ու այսպէսով զօրութեանց հաւասարակշռութիւնը կ'եղծանի, հիւանդութիւնը ուշ կամ կանուխ կը հասնի եւ ենթական կ'ընկճէ վերջապէս։

Ուտելիք եւ խմելիք. — Ուտելիք եւ խմելիք միշտ աղէկ տեսակէն ըլլալու են եւ չափաւոր քանակով, այնպէս որ մարսողութիւնը շուտ եւ դիւրին կատարուի։ Ուտելիքներու եւ ըմպելիքներու չափազանցութիւններէն անմարսողութիւն եւն. առաջ կուգան։

Պէքըրէլ անուանի առողջաբանը ուտելիքներու եւ ըմպելիքներու վերաբերեալ սա օրէնքները կը սահմանէ. —

Ա. Դիւրամարս եւ ազնիւ կերակուրներ ընտրել։

Բ. Կարելի եղածին չափ կերակուրի ժամը որոշել եւ ուտելու պէտքը չզգացած՝ ուտել չսկսիլ։

Գ. Ծանր ծանր ուտել եւ ծամելու գործողութիւնը աղէկ կատարել, որպէս զի կատարելապէս փշրուելով եւ լորձունքը աղէկ մը թրջուելով, ստամոքսին քիչ աշխատութիւն տայ։

Դ. Իւրաքանչիւր ճաշի մէջ 5–6 ժամ միջոց մը ձգել, որպէս զի թէ՛ ստամոքսը եւ թէ յարակից գործարանները քիչ մը հանգիստ առնեն։

Ե. Կարելի եղածին չափ միսերը բանջարներու հետ խառնել, որովհետեւ մարդս թէ՛ մսակեր եւ թէ բուսակեր, այսինքն ամենակեր ըլլալով, բոլորովին անասնական կամ բոլորովին բուսական սնունդ մը այնչափ օգտակար չի կրնար ըլլալ։

Զ. Երբեք շատ չուտել եւ ընդհակառակը քիչ ախորժակով մը միշտ սեղանէն հեռանալու է։

Է. Շատ համ ունեցող, խիստ շատ համեմուած կերակուրները արհամարհել, որոնք մի՛միայն արուեստական ախորժակ մը կու տան։

Ը. Մերժել տապակ կերակուրները, բազմատեսակ կերակուրները, որոնք ստամոքսի ընդլայնում, ստամոքսի [illegible] (atonie) եւ [illegible] առաջ կը բերեն։

Թ. Գինի եւ ուրիշ ոգելից ըմպելիներ չափաւորութեամբ գործածել կամ աւելի ճիշդը բնաւ չգործածել։ Ճաշէն անմիջապէս յետոյ, քիչ մը գինի կամ ուրիշ ո եւ է ոգելից ըմպելի մը խմել կրնայ յանձնարարուիլ, բայց ստամոքսը պարապ եղած ատեն՝ երբե՛ք։ Որովհետեւ ո՛չ թէ միայն ստամոքսին [illegible] կը գրգռէ, կը կարծրացնէ եւ ապագային համար ստամոքսի բորբոքումներ կը պատճառէ, այլ եւ իր աղետալի ազդեցութիւնը երակներու ու մազերակներու միջոցաւ մինչեւ ուղեղ եւ անոր բջիջներուն վրայ կը ներգործէ, ու այսպէսով իմացականութեան թմրելուն պատճառ կ'ըլլայ ու կամաց կամաց ամիսներ, տարիներ յետոյ արբեցողը թանձրամիտ, պինդգլուխ կ'ըլլայ, մէկ բառով ապուշ արարած մը կը դառնայ։

Ժ. Ճաշէն թէ՛ առաջ եւ թէ՛ ետքը, մարմնամարզ ընել կարեւոր է, առաջ՝ ախորժակը բանալու համար, ետքը՝ մարսողութիւնը դիւրացնելու համար։

ԺԱ. Առատապէս ուտելէն յետոյ, երբեք մտաւորական աշխատութեան ձեռք չզարնել, վէպեր կարդալ, լրագիր եւ ուրիշ գիրքեր կարդալ վնասակար է, որովհետեւ այդ միջոցին ենթակային ուշը վէպին անցուդարձին վրայ կեդրոնացած ըլլալուն՝ ստամոքսին մարսիչ զօրութեանը նպաստող արեան մէկ մեծ մասը դէպի ուղեղը կը կեդրոնանայ, ու անդին վարը, ստամոքսը իրեն համար պէտք եղած զօրութիւնը չունենալուն՝ պէտք եղածին պէս, ընդունածները չպիտի կարենայ մարսել եւ ասկէ անմարսողութիւն մըն է առաջ պիտի գայ։

Կ. Տ. ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԻ

(Մնացեալը յաջորդով)

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ ԽՕՍՔԵՐ

ՍՐԱՊ ԱՂԱՅԻՆ ԿՏԱԿԸ

Սրապ աղան յիսուն տարեկան էր եւ ամիսը քառասուն-յիսուն ոսկի մը եկամուտ ունէր, երբ միտքը դրաւ ամուսնանալ։

Ամուրիութեան մէջ մնալը չէր ուզեր, եւ մանաւանդ որոշած էր հարստութիւնը չթողուլ խայըրսըզ եղբօրորդիներուն, որոնք եւ ոչ իսկ «աղօրմիս» մը պիտի հանէին իրեն։

Իր հին բարեկամներուն ու ճանչուորներուն — որոնք հիմա կարգուած ու քանի մը զաւակներու ալ տէր եղած էին — հաղորդեց իր նպատակը. անոնք ամէնքն ալ, կարծես խօսք մէկ ըրած, իրարու բերան թքած ըլլային, աշխատեցան զանի ետ կեցնել այդ նպատակէն։

— Աս վախէք կարգուիլը խենդութի՛ւն է կ'ըսէին...

— Ընդհակառակը... կը պատասխանէր, խելքս գլուխս է, տղայ չեմ [illegible]...

— Էֆէնտիմ, ուշ մնացեր ես, կ'աւելցնէին ուրիշներ։

— Ինչո՞ւ համար...

— Ալ էխթիյար կը սեպուիս...

— Ա՛ֆ էք ըրէք, կ'ըսէր Սրապ աղան, քիչ մը վիրաւորուած, շատ սաղլամ եմ, աղէկ կ'ուտեմ, կը խմեմ, ուժով եմ, կատարեալ ամուսին մը կրնամ ըլլալ...։

— Բուզում Սրապ աղա, եղբայր մը կարգուիր, կ'ըսէին քիչ մը աւելի մտերիմները. աս տարիքին կարգուիլը աղէկ չէ, խազալը է...

— Հէ՛... ի՛նչ ըսել կ'ուզէք...

Ու աւելի կամ նուազ նրբին ժպիտներ ու խեղդուած խնդուքներ ծայր կուտային։

Սրապ աղային հոգը չէր ըսուածները. թող ատեն որ ըսեն ուզածնին, ճաթին, պատռին, մանաւանդ երբ լսեցին որ Սըրապ աղային նպատակը կէնճ, աղուոր բան մը առնել էր...

Եւ երբ ալ համոզուեցաւ որ բարեկամներէն օգնութիւն մը յուսալ անխելքութիւն է, ինք իր վրայ դրաւ յոյսը, ու ճամբայ ելաւ։

Ճիշդ այդ ատենները, զինքը իրենց թաղին Աղքատախնամին անդամ ընտրեցին, ինք որ մինչեւ այն ատեն հակառակ քանի մը անգամներ ընտրուած ըլլալուն, մերժած էր ամէն բան, թաղականութիւն, հոգաբարձութիւն... երկու վայրկեանի մէջ որոշումը տուաւ, եւ ընդունեց...։

Ալ անկէց ետքը տեսնելո՛ւ էիք Սըրապ աղան, ամէն տեղ էր, աստին կը վազէր, անդին կը վազէր, ո՛ւր որ հիւանդ մը կար՝ գլխուն վերեւն էր, աղքատներու տուներէն դուրս չէր ելլեր, ու Աղքատախնամին ըրած նպաստներուն չափ ալ ինք գրպանէն կ'ընէր. հարկաւ բան մը գիտէր...

— Էֆէնտիմ, կ'ըսէր ինքնիրեն, իմ ունեցած հարստութիւնս կ'օգտէ ինծի՝ քանի մը կնիկ պահելու, ես փարայի պէտք չունիմ. շատ աղէկ չըլլա՞ր որ աղքատիկ մազլըմ աղջիկ մը գտնեմ, տանտիկին, fի ամէն բան ինձմէ ունենայ եւ տէ վրաս խենթ ըլլայ...

Ու կարծես ինքզինքը արդարացնելու համար, իր պաշտօնին վրայ այդ տեսակ յոյս մը դրած ըլլալուն, կ'աւելցնէր.

— Ամօ՛թ է, ուրիշներ խուռուլմիշ ըլլան [illegible] թաղական կ'ըլլան, վարժապետներուն երեսին պսան [illegible] հոգաբարձու կ'ըլլան, բանկալը կը նստին ժամ կը ծախեն fի կնիկնին ժամ գայ նէ աթոռ մը գըկել տան եւելէն, իմս յանցա՛նք է. իմ փարայովս օգտութիւն կու տամ ու կնիկ կը փնտռեմ...

Ու վերջապէս գտաւ. աղքատիկ որբեւայրի կին մըն էր, որ մայրն ու ինքզինքը ապրեցնելու համար տիվալն ու fէrkէfն ունէր. հազիւ հաց կ'ապրէին, ու ասով հանդերձ չէին ուզեր Աղքատախնամէն բան մը առնել։

Երու չէրու բարեկամացաւ, տուներնին մտաւ ելաւ, Աղքատախնամին կողմէ քանի օգնութիւններ ըրաւ, ու անանկով, քանի որ իր կողմէն էին տանք ու շատ չանցած՝ մարդը զգաց որ ապաճ եռած էր...։

Աղուոր, մազլըմ կէնճ մըն էր, կոկիկ տանտիկին, ու ձեռքէն ալ գործ կու գար. ասկէց աղէ՛կը պիտի գտնէր...

Ու, un beau jour, նպատակը յայտնեց...։

Ուրախութենէն վեր վեր պիտի նետուէր... բայց զսպեց ինքզինքը, ու լուրջ, խորհրդաւոր ձայնով մը, խօսքը դարձուց որբեւայրիին ուղղելով.

— Նալլո'ւմ, ըսաւ, անանկ ալել աննլէ բան մը մի ըսեր, որոշելու մի տար, հաքէն փիւսման չըլլաս, մտածէ քիչ մը...

— Ես մտածած եմ, վրայ բերաւ որբեւայրին։

— Հիմակուց ըսեմ, յիսունը անցեր եմ...

— Ի՛նչ կ'ըլլայ, վրայ բերաւ զոքանչուն, էրիկ մարդիկը ասըլ [illegible] էրիկմարդ կը սեպուին...

— Էհ... Աստուած գիտէ, էյէր ըլլայ fի շուտ մը մեռնիմ նէ, որոշումս տուած եմ, կարգուածնուս պէս, բոլոր մալերս, միւլքերս վրադ պիտի դարձնեմ...

— Ո՛ւյ ամա՛ն, բերանդ խէր բաց, սանքի ես ալ կը մեռնիմ հա'...

— Չէ', չէ', ան պէլլի է fի առաջ ես ճամբորդ եմ, ըսաւ Սրապ աղան քիչ մը տխրամած շեշտով մը...

— Է՛ ճանըմ, պաշխա խօսելիք չունի՞ք, ըսաւ զոքանչուն, հիմա՛կ դառք վախիքը։

* *

Ալ իրեն տունը պէս կը մտնէր կ'ելլէր, նուէրներ, աղուոր ուտելիքները վերջ չունէին, ու թաղին մէջ, պառաւցած աղջիկները, առնելու մը համար ձգելով ծուլթ ծամելը, աղուորիկ որբեւայրիին միսը կ'ուտէին։

Անճարակի՞ մըն էր, թէ առջի պսակի մը, — պատմութիւնը որոշ չի խօսիր այս մասին՝ պսակուեցան. ու Սրապ աղան, խրախ ընելու համար, բոլոր իր բարեկամները կանչեր էր, մանաւանդ անոնք որ կ'ուզէին զինքը ետ կեցնել կարգուելէն...։

Որբեւայրին տեսնողներուն բերնին ջուրերը կը վազէին, իսկ Սրապ աղան, կարծես մէկ քառորդ դար երիտասարդացած ըլլար։

Եկեղեցին լոյսերու մէջ ողողուած էր, դպիրները իրենց ամէնէն «լանթօ սօլըմնէլօ» ձեւովը երգեցին, ու քարոզիչը, հիանալի քարոզ – յորդորական մը խօսեցաւ, անանկ որ այդ քարոզէն օր մը ետքը, նոյն թաղին մէջ բոլոր պառաւցած աղջիկները իրարու ետեւէ նշանուեցան...։

Սրապ աղային երջանկութիւնը մէկը չունէր. կը թռէր, թէեւ թեւ չունէր. այսօր Ֆիլօրիա էր, միւս օր՝ Ջամ Իլիմանը, երէկ Ճըրճըրն էր, առջի օր՝ Գորթալը Մէզէլէ Այազման. ու երբ

—(17)—

''ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՏԻԿԻՆ ՔՐԻԶԱՆԹԵՄ

Հեղինակ — Թարգմանիչ
ՊԻԷՐ ԼՕԹԻ — Տ. Ս. ՇԱԼՃԵԱՆ

ԺԹ.

Հոն պատշաճութեան համար, պէտք կ'ըլլայ բաժնուիլ մեր կիներէն։ Հինգն ալ իրարու ձեռքէ կը բռնեն պտոյտի ելած աղջիկներու պէս. մենք ալ անոնց կը հետեւինք զուարթ երեւոյթով մը։ Այսպէս թիկունքէն տեսնուելով շատ շնորհալի են մեր պուպրիկները, ո՛րքան լաւ սլըքուած իրենց վարսահիւսքովը եւ ո՛րքան պչրանքով զետեղուած իրենց վարսասեղներովը։ Քալելու ատեն իրենց ոտնամանները անախորժ ձեւով կը հընչեցընեն եւ կը ջանան ոտքերնուն ծայրը դէպի ներս դարձուցած քալելու, ինչ որ նազելի ու պերճանք կը համարուի։ Ամէն վայրկեան անոնց քղանցքները կը լուծուին։

Այո՛, թիկունքէն դիտուելով սիրուն են անոնք, բոլոր ճաբոնուհիներուն պէս փոքրիկ հիանալի ծոծրակներ ունին, եւ մանաւանդ ծիծաղելի տեսարան մը կ'ընծայեն. այսպէս մէկ կարգի վրայ շարուած անոնց վրայէն խօսած ատեննիս կ'ըսենք. «մեր գիտուն ճնիկները», եւ իրողութիւնն ալ ա՛ն է թէ իրենց ձեւերուն մէջ շատ բան ունին այդ կենդանիին յատկութիւններէն։

Մէկ ծայրէն միւսը նոյնն է սա մեծ Նակազաքին, ուր ո՛րքան քարիւղի ջահեր կը վառին, ո՛րքան երփներանգ լապտերներ կը թրթռան եւ այնքան առոյգ ճիճեր կ'արշաւեն։ Միշտ միեւնոյն նեղ փողոցները, թղթեայ կամ փայտաշէն նոյն ցած տուներով եզերուած, միշտ նմանօրինակ կրպակներ՝ առանց հատ մը ապակիի՝ լայնօրէն հովին դէմ բացուած, նո՛յնքան պարզ, նո՛յնքան տարրական, ինչ որ ալ ըլլայ անոնց մէջ շինուած կամ ծախուած բանը, ինչ որ ալ ըլլան ցուցադրուած առարկաները, — ոսկեզօծ նրբաճաշակ ճենապակեայ պնակներ, ըմքանչելի սկահակներ, կամ թէ հին ամաններ, չոր ձուկ կամ ցնցոտիներ։ Ու բոլոր վաճառորդները գետնի վրայ նստած են իրենց թանկագին կամ կոշտ վաճառքներուն մէջտեղ, սրունքնին մինչեւ մէջքերնին մերկ, գրեթէ ցոյց տալով մեր ծածկած բաները, եւ անոր տեղ ամօթխածութեամբ կոնակնին ծածկուած։

Հրապարակներու մէջ ալ միամիտ արհեստաւորներու կողմէն՝ ամէն տեսակ մանր մունր արհեստներ ի գործ կը դըրուին խիստ նախնական միջոցներով։

Օ՜հ, զարմանալի են սա փողոցներուն տարօրինակ ցուցադրութիւնները, ինչպէս նաեւ վաճառատուներուն մէջ գտնուած պերճանքի առարկաները։

Քաղքին մէջ ընա՛ւ ձի եւ կառք չկան, միայն հետիոտն գացող մարդիկ կամ թէ խեղկատակ արագատարներուն փոքր կառքերուն մէջ ճամբորդող անձեր։ Հոս ու հոն քանի մը Եւրոպացիներ՝ որոնք նաւահանգիստին մէջ կեցող նաւերէն դուրս ելած են. նաեւ քանի մը ճաբոններ, (բարեբաղդաբար, ա՛լ աւելի քիչ) որոնք նոր կը սկսին թիկնոց հագնելու, ուրիշներ կը բաւականան իրենց ազգային տարազին վրայ աւելցնելով թաղեայ գլխարկ մը, որմէ դուրս կը կախուին իրենց [illegible] մազերուն երկայն վարսերը. ամենուրեք փութկոտութիւն, գործ, առեւտրականութիւն, խաղալիկ-զարդեր եւ... ծիծաղներ։

Շուկաներուն մէջ մեր մուսմէներն ամէն գիշեր շատ մը գնումներ կ'ընեն. շփացած տղոց պէս ամէն բանի կը հաւնին, խաղալիկներուն, վարսակալներուն, գօտիներուն, ծաղիկներուն։ Ու յետոյ իրարու ալ ընծաներ կու տան, շնորհալի ձեւերով ու աղջնակներու ժպիտներով։

Քանբանիւլ, օրինակի համար, Քրիզանթեմի համար կ'ընտրէ հանճարեղ կերպով յօրինուած լապտեր մը, որուն մէջ գտնուած մեքենայի մը միջոցաւ՝ չինական ուրուանկարներ մոլեգնական պար մը կը բոլորեն բոցին շուրջը։ Քրիզանթեմ ալ՝ փոխարէն՝ Քանբանիւլին կու տայ մոգական հովահար մը՝ որուն նկարները՝ ուզուածին համեմատ՝ կա՛մ կը ներկայացնեն կեռասենիի ծաղիկներու վրայ թռչող թիթեռնիկներ, եւ կամ անդրշիրմային հրէշներ, որոնք իրար կը հալածեն սեւ ամպերու մէջ։ Թօքի կ'ընծայէ Սիկաւի դիմակ մը՝ որ կը ներկայացնէ հարստութեան չաստուած Տաի Քոքի ուռուցիկ դէմքը։ Սիքու ալ կը փոխարինէ բիւրեղէ մեծ փողով մը, որուն միջոցաւ կարելի կ'ըլլայ հնչեցնելով խիստ տարօրինակ ղօղանջիւն մը արտաբերել։

Մի՛շտ ծայրայեղ այլանդակութիւն, անհեթեթ գաւաթներ. ամէն տեղ ապշեցուցիչ առարկաներ՝ որոնք մերիններէն հակառակ կողմը դարձած ուղեղներու անբացատրելի յղացումներն ըլլալ կը թուին...։

Համբաւաւոր թէյատուններու մէջ, ուր կ'ամբողջացնենք մեր երեկոյթները, փոքրիկ սպասուհիներ մեր ներս մտած ատեն կը բերեն յարգալից ճանչցուորութեամբ մը, իբրեւ խմբակ մը այն դաստակերտէն՝ որ Նակազաքիի մէջ ճօխ կեանք կը վարէ։ Հոն, լապտերներով լուսաւորուած պարտէզակներու մէջ, կարմիր ձըկներ պարունակող աւազաններու քով՝ անոնց մէջ կամրջակներ, կղզեակներ ու կլռաւոր աշտարակիկներ կան՝ տեղի կ'ունենան ընդհանրական խօսակցութիւններ, որոնց իմաստը յաճախ կը կորսուի, եւ տարօրինակ բառերէ առաջ եկած թիւրիմացութիւններ։

Մեզ կը բերեն թէյ, պղպեղով համեմուած ճերմակ կամ վարդագոյն շաքարներ, որոնց համը ծանօթ բան մը չի յիշեցներ, նոյնպէս ծաղիկներու եւ անուշահոտութեանց համ տուող ձիւնով ու սառոյցով պատրաստուած օշարակներ։

Այդ երեկոյթները հաւատարմաբար նկարագրելու համար՝ մերինէն աւելի ճըկուն լեզու մը պէտք էր. հարկ պիտի ըլլար նոյնպէս յատկապէս հնարուած գըրաւոր նշան մը՝ տեղ տեղ բառերուն միջեւ դնելու, որպէսզի ընթերցողին հասկցնէր քրքիջ մը արձակելու ժամանակը, քրքիջ մը որ թէպէտ կամաւոր՝ բայց շէնշող ու շնորհալի պէտք էր ըլլալ...։

Ու երեկոյթը վերջանալուն՝ գործը մեր բարձունքի թաղը վերադառնալն է...

Օ՜հ, այդ փողոցը եւ այդ ճամբան, որմէ պէտք է ամէն գիշեր ելլել, ջինջ կամ փոթորկայոյզ երկինքին տակ, թեւերէն քաշելով մեր մուսմէները՝ որ կը մրափին, երթալ հասնելու համար լերան կէս բարձրութեան վրայ թառած մեր տունը եւ փսիաթէ խշտեակը...։

(Շարունակելի)

տանձին վայրկեան մը ունենար, ինչպէս որ երիտասարդ նոր ամուսնացեալներ իրարու հետ սապէս կը խօսին.

— Ինծի կը սիրե՞ս…

— Կը հարցնե՞ս…

— Մինչեւ ե՞րբ…

— Մինչեւ որ մեռնիմ, անկէց ալ ետքը…

Անանկ ալ, Սրապ աղան, կը կրկնէր…

— Շիտակ ըսէ՛, խումրիս, փիւսմանն չեղա՞ր ս՛ հետս կարգուելուդ…

— Ինչո՞ւ ըլլամ, ինչպէս պակաս է, կ՚ըսէր միւսը։

— Է՜հ, ամա քիչ մը մեծ չե՞մ, տարիքս ալ քուկդ…

— Ի՞նչ զարար ունի, սիրտը կենն ըլլայ մէկու մը, կ՚աւելցնէր նախկին որբեւայրին փիլիսոփայական չեչտով մը…

— Ամա միտքս դրած եմ, մեռնելէս ետքը, բոլոր ունեցածս քուկդ պիտի ըլլայ…

— Ի՞նչ ընեմ անոնք, դուն մեռնելէդ ետքը… ես ալ կը մեռնիմ… հոգը կը փորեմ… մէջը կը թաղուիմ…

— Ինչո՞ւ, աս ի՞նչ ըսել է…

— Ես գիտեմ ըսածս, քու վրադ օր մը չեմ տարիր, մալ-միւլք փարա մը չեն ըներ…

— Էֆէնտիմ, վախիքը ամէն բան կը մոռցնէ, հանգիստ կ՚ապրիս, հոգ չես ունենար, կը մոռնաս ցաւերդ… կ՚ըսէր Սրապ աղան անդստ կերպով. մի զուարթ ըսածը հաստատող երեւոյթ մը նշմարէր դիմացինին դէմքին վրայ…

— Դուն տահա ինծի չես հասկըցեր, կ՚ըսէր միւսը, քու վրադ օր մը չեմ կըրնար ապրիլ, ճարամ ըլլայ ինծի փարան, փուլը, ի՞նչ պիտի ընեմ…

— Չէ՛, ես քեզի կը ձգեմ, տնանկ կ՚ուզեմ.

— Պօշ բան է, Աստուած չըցնէ՛ ան օրը, քենէ օր մը ետքը, քովիկդ եմ…

Ու այս տեսակ խօսակցութիւն, շատ բանը քանի մը անգամ տեղի կ՚ունենար։

Սրապ աղան միշտ հարստութիւնը կնոջը կտակելը կը յայտնէր, մինչ կինը, տխուր, աչքերը լեցած, ամէն անգամ կը յայտնէր որ աւելորդ բան մըն էր ատիկա, քանի որ… ինք ալ կը մեռնէր… ինքզինքը գիտէր…։

Եւ սակայն, Սրապ աղան նորէն կ՚անդրադառնար այդ խնդիրին, որովհետեւ ճիշդն ըսելով, մարդուն քէֆը կուգար… եւ ի՞նչ մեղքս պահեմ, ո՞ր մարդուն քէֆը չի գար, երբ գիտնայ, վստահ ըլլայ որ կինիկը, իրեն կէսը, մեռնելէն օր մը ետքը պիտի մեռնի, քովը գայ…։

⁂

Ձմեռը, Սրապ աղային ծնկերը, սրունքները մէջտեղ ելան, ու նախկին որբեւայրին, հօրը պէս խնամեց զայն… եւ անանկ խնամքներ, զորս ընելու է տեղէն չկրցող չարժող մարդու մը։

Ու խեղճ Սրապ աղան, յաղթուած, սիրտը ելած, կը կրկնէր նորէն…

— Կնի՛կ, խանութներս ու տուներդ վրադ պիտի դարձնեմ, փարաներս ալ քեզի, փուլ մը պիկ չպիտի տամ ազգարս աղջըը… նայէ՛ հեղ մը սաքերնին գանէն ներս նետեցի՞ն,… գնա՛ կանչէ մխթարը, թաղականները, թող գան, ճիւճիւմքերն ալ մարդ մը բերեն, տունները, խանութները…

— Չէ՛, չեմ ուզեր, ես ինքզինքս չկրնա՞մ, կը մեռնիմ կոր, աշխարհս կը մթնայ աչքիս…

— Խնդրութիւն չուզեր, դուն ըսածս նայէ՛, գնա՛ կանչէ, դէչ եմ գիտես ճի…

— Ո՜ւֆ, բերանդ խէր բաց, տահա քանի՛ տարի պիտի ապրինք…

Ու իրաւ, Սրապ աղան, օդերուն բացուելուն հետ աղէկցաւ, նորէն սկսան պտոյտները, գիւղագնացութիւնները, ու երջանիկ էին…։

⁂

Անցան տարիները, ու Սրապ աղան, քանի՛ քանի՛ անգամներ կրկնեց իր կտակին նպատակը, ու նախկին որբեւայրին, ի՞նչ չեչտերով, յաղթուած ձայնով մինչ մերժեց…

Օր մը, անձրեւոտ օր մը, դողով մը տունէն ներս մտաւ, ու տաքէն խօսքը եղաւ, անկողին մտածին պէս…

— Կնի՛կ, գնա՛, կանչէ թաղականները, թո՛ղ պէտք եղած մարդիկը առնեն հետերնին բերեն, կտակս պիտի ընեմ…

— Ձգէ՛, նորէն մի՛ սկսիր, գիտե՞ս ի՞նչ կ՚ըլլամ կոր… քու աղէկութիւնդ պէտք է ինծի…

Եւ սակայն՝ գնաց կանչեց պէտք եղած մարդիկը. եկան անոնք խորհրդաւոր ձեւերով, թաղին քարոզիչն ալ հետերնին էր, ու երբ ժամ մը ետք դուրս կ՚ելլէին, Սրապ աղան, իր վերջին կամքը պաշտօնապէս յայտնած էր…։

Յաջորդ օրը, իրիկուան, վիճակը գէշցած էր, ու բժիշկը, ըրաւ ծանրակշիռ յայտնութիւնը։

Անդին, որբեւայրին, անկողնին քովիկը, աթոռի մը վրայ նստած, ու յամրօրէն աջէն ձախ շարժելով, կուլար, ու կ՚ըսէր…

— Օր մը չեմ ապրիր, կը մեռնիմ, երկնաւոր թագաւոր…

— Կը հաւատամ, խորդաց հիւանդը, որ ճամբորդ էր, ու վերջին բառը եղաւ… ցաւսաթի՜ւն…։

⁂

Գետնէն բուսածի պէս մէջտեղ ելան Սրապ աղային աղբօրը աղջկը, ու տանը մէջ սկսան վեր վար պտտիլ, կասկածոտ վերաքննութեամբ մը նախկին ու ներկայ որբեւայրիին ու անոր մօրը նկատմամբ։

Փառաւոր յուղարկաւորութիւն մը եղաւ, էն սուղ ծածկոցը դրուեցաւ, քարոզներուն, դամբանականներուն պերճաշուքները լսուեցան, ու հողին յանձնեցին, Սրապ աղան…։

Նոյն իրիկուընն իսկ, թաղին քարոզիչը, տխուր կերպարանքով, ու լուրջ երեւոյթով մը տունէն ներս կը մտնէր…։

Մարդուն սիրտը կտոր կտոր կ՚ըլլար տեսնելով որբեւայրիին լացը, ու շիտակը ըսելու համար, մխիթարուելու պէտք ունէր։

Աստուծոյ պաշտօնեան սկսաւ իր գործին, Ս. Գիրքէն, Պօղոս առաքեալէն խօսքեր մէջ բերաւ, ու Հոգւոյն Սրբոյ մխիթարութիւնը հայցեց…։

— Մեծ մարդ էր լուսահոգին, մե՜ծ… աւելցուց պատգամ օրատալու չեչտով մը…

— Է՛, հա՛, իրեն ըսածէն ալ էնել էր, մէջ բերաւ որբեւայրիին մայրը, «վտածուն մը կար…»

— Քարոզիչը կը վարանէր, որպէս թէ ծանրակշիռ յայտնութիւն մը ունենար ընելիք, ու սկսաւ.

— Ասանկ մարդիկը հարիւր տարին հեղ մը չեն գար, ի՜նչ սիրտ, ի՜նչ հոգի, աշխարհային ամէն բանի տեսլութիւն, հոգին նկատի ունէր, եւ արդէօք տար ապացոյցը չէ՞ իր կտակը…

— Կտակը՞… ձայնեցին երկու եղբայրները մէկտեղ…

— Այո՛, ան ի՞նչ կտակ է. ի՜նչ հոգւոյ մեծութիւն կ՚այտացոլայ, մտիկ ըրէք…

Ու ծոցէն թուղթ մը հանելով, ընդօրինակութիւնը անշուշտ կտակին, կարդաց դողդոջ ձայնով մը…

« Համոզուած ըլլալով որ իմ սիրելի ու պաշտելի կինս, մեռնելէս ետքը իմ վրայ չպիտի ապրի, ինչպէս որ այնքա՜ն անգամներ ըսած է ինծի, եւ ուզելով որ եղբօրորդիներս ալ, վստակին ու այնպէս վայելեն, բոլոր հարստութիւնս կը կտակեմ ազգին, սապէս…։»

Որբեւայրիին վրայ մարելիք եկաւ նստած տեղը…

— Ասանկ՞ը… գոչեց, … կ՚ատտայ եղեր…

Բերա ԲԱՄԸԼԻԱ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

Ընդհանուր կացութիւնը.— Զինուորական գործողութիւնները.— Լեհերը.— Բորթ-Արթուր.— Քորէա.— Նիու-Զուանկ.— Չին.— Ռուսիա.— Զանազան լուրեր։

Բարիզ, 5 ապրիլ.— Ծայրագոյն Արեւելքէն առնուած վերջին լուրերը բացորոշապէս կը ճշդեն զինուորական ներկայ կացութիւնը, եւ Ճաբոններուն զինուորական գործողութեանց ծրագիրը հիմա՛ յստակ կերպով պարզուած է։ Անոնց զինուորական զօրութիւնը, Եալուի զուգահեռական գիծի մը վրայ տարածուած, անընդհատ կը յառաջանայ դէպ ի այդ գետակը։ Գլխաւոր ջոկը վերապահուած կ՚երեւայ ձախ թեւին, որ Վի-Ճաւի վրայ պիտի յարձակի, մինչդեռ աջ թեւը հիւսիսային կողմէ շրջանիկ շարժում մը պիտի կատարէ՝ Ռուսներուն նահանջի գիծը կտրելու համար։ Ռուսները առանց ճակատամարտի ետ կը քաշուին եւ հաւանական կը նկատուի թէ պիտի բաւականանան պաշտպանելով Եալուի գիծը ուր հըզօր կերպով ամրացած են։ Լիաօ-Թունկի թերակղզիին միւս կողմը եւ Նիու-Զուանկի մէջ պաշտպանութեան կարեւոր պատրաստութիւններ տեսնուած են։ Ճաբոնական բազմաթիւ զինուորներու այդ կէտին վրայ ցամաք ելլելը վտանգաւոր պատահականութիւն մը կը մնար։ Ճաբոնի զինուորները պիտի կրնային, Քորէյի բանակին աջակցելով, բոլորովին չէզոքացընել նոյն թերակղզին եւ Բորթ-Արթուրը, եւ ժամնել Մանչուրիոյ սիրտը, քանի որ իրենց գործողութիւնները ատ երկու հաստատուն խարիսխները պիտի ըլլային՝ Նիու-Զուանկ եւ Վի-Ճաւ։ Այսօր սակայն, կարելի չերեւար որ Ճաբոնները կարենան գործադրել այդ ծրագիրը։ Նիու-Զուանկ քաղաքը պաշտպանողական բաւական միջոցներ ստացաւ, ինչպէս կը հաղորդէ Ի.-Բէչէն Մորնինկ Բոսթի ուղղուած առ հեռագիրն.

«Վերջին երեք շաբաթներուն 160 թնդանօթներ ժամանեցին Խարպին եւ վաթսուն թնդանօթներ Նիու-Զուանկ ղրկուեցան, որ հիմա ունի հարիւր թնդանօթ։ Կացութիւնը օր օրի աւելի զօրաւոր հանգամանք մը կը ստանայ։ Ցամաքէն որ առաջ Ճաբոնները կրնային շատ դիւրաւ թեամբ զինուոր ցամաք հանել, բայց ատկէ վերջը մեծամեծ դժուարութիւններով միայն պիտի կրնան կատարել այդ գործողութիւնը։ Երկաթուղիին երկայնքը զինուորներու համախմբումը այնքան արագ եղած է որ հիմա Ճաբոններուն համար անկարելի է պատերազմը Մանչուրիոյ մէջ փոխադրել՝ յաջողութեան հաւանականութեամբ։ Ճաբոններուն ամէնէն շատ ընելիքն է կղզիացնել Բորթ-Արթուրը, եւ եթէ պէտք ըլլայ, Վլատիվաստոքը, բայց նոյն իսկ այդ տեսակ գործողութիւն մըն ալ հետզհետէ դժուարին կը դառնայ։»

Ինչ որ ալ ըլլայ, թէ՛ Թօքիոյի եւ թէ Բեդերսպուրկի մէջ կը զգացուի որ վճռական թնդամարտութեանց ժամը կը մօտենայ եւ երկու կողմն ալ միեւնոյն մտահոգութիւնը կը տիրէ ժողովուրդեան մէջ։ Անձկութիւնը կ՚աւելնայ. ամէն օր աւելի կը յայտնուի պատերազմական լուրերու մասին՝ տիրող անյաջողութիւնը, սակայն ճիշդ տեղեկութիւններու եւ դրական իրողութեանց պակասը առաջ կը բերէ ամէն տեսակ սխալ զրոյցներ։ Բեդերսպուրկէն հետեւեալը կը հեռագրեն այդ մասին.

«Սինոդին Պրոկուրորի օգնական Պ. Սապլէր յայտարարեց թէ բազմաթիւ քահանաներ ու վանականներ կ՚ուզեն Ծայրագոյն Արեւելք ուղեւորել։ Ասոնց մէջ կղերական եղած զինուորական շատ մը նախկին սպաներ կան, ասոնք կ՚ուզեն հոն պատերազմիլ հիւանդանոցներու եւ զօրագունդերու մատուռներուն մէջ։ Պատերազմի եղական կողմերէն մէկն է լուրերու մասին այն անյաջողութիւնը եւ հեռաքըրքրութիւնը որ երեւան ելած է ժողովուրդին եւ ռուս գիւղացիներուն մէջ։ Ամէնէն փոքր գիւղերու բնակիչները, լուր իմանալու համար, իրենց մէջ հանգանակութիւն մը կը կատարեն, հաւաքաբար լրագիր մը բաժանորդ ըլլալու համար։ Տարածուած զանազան զրոյցներու հակառակ, Ծայրագոյն Արեւելքէն լուր չառնուելէն կը հետեւցուի թէ առկային կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէ։ Ծովային սպայակոյտի սպայի մը կարծիքին նայելով, Ճաբոնները նոր յարձակում մը կը պատրաստեն որ քիչ ատենէն տեղի պիտի ունենայ։ Հաւանական է որ Աւագ շաբթէն կ՚ուզեն օգտուիլ, վասն զի գիտեն թէ Ռուսները այդ միջոցին շատ զբաղած են կրօնային պաշտամունքներով, եւ մասնաւորաբար Զատկի առաջին գիշերը, ուր գիշերուան պատարագին ատեն Ռուսերու հսկողութիւնը այնքան խիստ պիտի չըլլայ։»

Անշուշտ յանկարծակիի գալու անթողութիւնը կարելի չէ ընդունիլ, վասն զի Ալեքսիէվի, Քուրոբաթքինի եւ Մաքարովի նման անձեր յանկարծակիի պիտի չգան։ Միեւնոյն մտահոգութիւնը Մանչուրիոյ մէջ ալ կայ ինչպէս կ՚երեւայ հետեւեալ հեռագրէն, որ Խարպինէն ուղղուած է.

« Ալեքսիէվ ծովակալը, անցեալ չորեքշաբթի, Մուքտէնէն ճամբայ ելաւ եւ քանի մը օր Բորթ-Արթուր մնաց։ Փոխարքան այցելեց նոր ամրութիւնները եւ երկար խորհրդակցութիւններ կատարեց Մաքարովի ու Սմիր՚ովի հետ։ Երէկ կամ այսօր Մուքտէն վերադարձած ըլլալու է, կիրակի պիտի կատարուի ռուսական Զատիկը։ Զրոյց կայ թէ Ճաբոնները այդ օրուան համար յարձակում մը պիտի կատարեն, նորէն փորձելով Բորթ-Արթուրի նաւահանգիստին մուտքի փակումը, դէպի հոն ղրկելով քանի մը նաւեր որոնց մէջ նաւաղներ կան՝ Ճաբոնի համար մեռնելու յօժարակամութեամբ։ Խոհեմութիւնը կը յանձնարարէ Ռուսներուն որ այս տարի շատ չզբաղին Զատկի տօներով Մանչուրիոյ մէջ եւ ամէն կողմ աւելի աչալուրջ գտնուին»։

Ուրիշ մտահոգութիւն մը որ կարելի է աւելի հիմնաւոր է, կը տիրէ Չինաստանի չէզոքութեանը մասին, չէզոքութիւն մը որ Մա զօրավարին պատրուակ մը կ՚ընծայէ կարեւոր թիւով զինուորներ պահելու Չինաստանի ու Մանչուրիոյ սահմանագլուխին վրայ։

Չէ-Ֆու. — (Թայմզի հեռագիր). — Բորթ-Արթուր նորէն ռմբակոծուեցաւ։ Վաւերական մանրամասնութիւն չկայ։

— Չէ-Ֆուէն վաճառական մը, այսօր, Բորթ-Արթուրէն հեռագիր մը ստացաւ՝ ծանուցանող թէ իր եղբայրը, երէկ ծանրապէս վիրաւորուեր եւ Մուքտէնի հիւանդանոցը տարուեր է։

Ուէյ-Հայ-Ուէյ. — (Թայմզի թղթակցէն՝ ծովի վրայ). — Բորթ-Արթուրի մօտերը կը գտնուիմ։ Ռուս կամ ճաբոնական մարտանաւերու ներկայութիւնը հաստատող բան մը չկայ։ Հետզհետէ աս կարծիքը կը զօրանայ թէ Բորթ-Արթուրի նաւահանգիստին մուտքը կատարելապէս փակուած չէ։

Բեդերսպուրկ. — Լեհերու մասին տարածուած լուրերը բոլորովին սխալ են, վասն զի Լեհերը ամէն կողմէ, պատերազմը սկսելէն ի վեր, իրենց հաւատարմութիւնը կը յայտնեն Ցարին եւ իրենց անձնուիրութիւնը՝ Ռուսիոյ համար։ Ամբողջ Լեհաստանի մէջ պատերազմի ծախքերուն համար նուէրները հետզհետէ կը բազմանան։ Վարշաւիա հարիւր հազար րուպլի կը նուիրէ եւ ուրիշ քաղաքներ ալ ընդամէնը երեք հարիւր հազար։ Ասկէ զատ՝ Վարշաւիոյ կաթոլիկ արքեպիսկոպոսին նախաձեռնութեամբ հիւանդապահներու խումբ, կաթոլիկ երէցով մը, պատերազմական պաշտօնատան արտօնութեամբ տեղ կը մտնէ։ Վարշաւիոյ եւ Քովնոյի թեմերուն եկեղեցիներուն մէջ դրամ կը հաւաքուի Կարմիր Խաչին ի նպաստ. Վարշաւիոյ ռուս Ընկերութիւնը հանգանակութիւն կը կատարէ՝ Կարմիր Խաչին, նաւաստիներուն եւ զինուորներուն ղրկուելիք թէյերու, շաքարներու եւայլնի համար։ Ռեքվիզանի դիւցազնական արարքը որուն հրամանատարը՝ Շէնեովիչ ծովակալ լեհ է, մեծապէս նպաստած է Լեհերուն համակրութիւնը գրգռելու դէպ ի պատերազմը, նաեւ Մանչուրիա գտնուող զինուորի մը նամակը որ լեհ լրագրի մը մէջ հրատարակուած է, եւ որ դրուատիքով կը խօսի հոն վարած իր կեանքը։

Թիէն-Ծին. — Ռուս իշխանութիւնները Բորթ-Արթուրէն սա պաշտօնական հեռագիրը ստացան. — «Քանի օրէ ի վեր է որ Ալեքսիէվ ծովակալը Բորթ-Արթուր կը գտնուի քննական պտոյտի մը համար. ամէն բան շատ գոհացուցիչ վիճակի մէջ գտաւ։ Ռմբակոծումին պատճառած վնասները աննշան են։ Փոխարքան այսօր կամ վաղը Մուքտէն պիտի ուղեւորի»։

Չէ-Ֆու. — Նիու-Զուանկէն հոս ժամանած անգլիական երկու շոգենաւեր անցեալ նաւատորմը տեսեր են Բորթ-Արթուրի մօտ, բայց ճաբոնական մարտանաւերու չեն հանդիպած։ Այդ երկու շոգենաւերը բերին Չինացի 3,500 փախստականներ որոնք կ՚ըսեն թէ Լիաօ-Եանկի մէջ երկու Ճաբոններ ձերբակալուեր են եւ թէ յայտնի չէ ատոնց ի՞նչ եղած ըլլալը։

— Նիու-Զուանկի մէջ օր օրի ճաբոնական յարձակումի մը կը սպասուի։ Ամրութիւնները հողէ պատնէշներ են՝ դաշտային թնդանօթներով։

Բեդերսպուրկ. — Բորթ-Արթուր հըրատարակուող Նովի-Քրայի լրագիրը սըրտայոյզ նկարագրութիւն մը կ՚ընէ Պաեան մարտանաւուն մէջ տեղի ունեցած տեսարանին՝ Բորթ-Արթուրի վերջին ռմբակոծման պահուն։ Ահաւասիկ թէ ի՞նչ կ՚ըսէ նոյն թերթը.

« Նաւաղները, ռումբի կտորներէ զարնուելով, հետզհետէ կ՚իյնային. կամրջակին վրայ այնքան արիւն կար որ անցնողին ոտքը կը սահէր։ Հիւանդարանը շուտով լեցուեցաւ վիրաւորներով, վասնզի ճակատամարտը չաւարտած՝ երեսուն հոգի տարուած էին հոն։ Թնդանօթներու գոռումին, ռումբերու սուլումին, պայթուցիկներու ահարկու ձայնին եւ մեքենաներու ժխորին մէջտեղը բըժիշկները հանդարտութեամբ հիւանդները կը դարմանէին հիւանդարանին մէջ։ Երբ ճակատամարտը աւարտեցաւ եւ թշնամին սկսաւ քաշուիլ, սպաները կամրջակին վրայ հաւաքուած, եռանդագին «Հուռրա»ներ կ՚արձակէին։ Ասոնց ձայնէն բոլոր նաւաղները եւ նոյն իսկ հիւանդապահները սկսան «Հուռրա» գոչել։ Նաւապետը հրաման տուաւ դէպ առաջ երթալու ամենայն արագութեամբ, հալածելու Ճաբոնները որոնք կը քաշուէին, բայց նաւը հազիւ թէ քիչ մը հեռացած էր, երբ ծովակալին գունաւոր նաւէն հրաման տրուեցաւ ետ դառնալու։»

Շանկայ. — Կ՚երեւայ թէ Ռուսները բոլորովին հեռացած են Քորէայէն։ Ճաբոնի հետազօտիչները որոնք երէկ Վի-Ճու դարձան, ըսին թէ Ռուսները Եալուէն անդին գացած են, հեռանալով դիւրին պաշտպանուելիք տեղերէ։

— Ճաբոնէն առնուած լուրերու նայելով, ճաբոնական ամբողջ առաջին զօրաբանակը ցամաք ելած եւ դիրք մը գըրաւած է Քորէայի հիւսիսային արեւմտեան կողմը, եւ թէ Ճաբոնները փութով առաջ կը տանին շրջանիկ շարժումին պատրաստութիւնները, զոր պիտի կատարեն՝ Եալուի վրայ Ռուսներուն անցած դիրքը գրաւելու համար։

Բեդերսպուրկ. — Հինգ հարիւր Խունղուզներ, Արթամանով զօրավարին հրամանատարութեամբ, գրաւեր են Ան-Սանը, կանխելով Ճաբոնները որոնք Թիէնկ-Եանկէն ճամբայ ելած են եւ այդ քաղաքին վրայ կը քալեն։

Սէուլ. — Քորէայի պետական խորհուրդը երէկ քննեց աղը, գինին եւ ծըխախոտը մենավաճառի վերածելու դըրութիւնը. անով տարեկան առաջ միլիոն եէնի հասոյթ մը պիտի գոյանայ։ Միեւնոյն քննեց պետական մեծատարած հողերը շահագործելու առաջարկութիւնը, ասկէ ալ հինգ միլիոն եէն պիտի գոյանայ։ Այդ առաջարկութիւնները եղած են Քորէայի ելմտական վիճակը բարուոքելու համար։

Չէ-Ֆու. — Ռուսները կ՚ամրացնեն Նիու-Զուանկը, Լիաօ գետակին մէջ տորպիլներ կը դնեն։ Քարերով լեցուն տասներկու նաւակներ պատրաստ են՝ խրելու եւ նաւահանգիստին բերանը փակելու, առաջին նշանին։ Երեք հազար Չինացիներ կը հեռանան Նիու-Զուանկէն։ Առեւտրական տասներկու շոգենաւեր կը գըտնուին հիմա Նիու-Զուանկի առջեւ։

— Հոնքերու չինական Ընկերութիւնը, անցեալ շաբթու, 32,000 թոնն ածուխ վաճառեց։ Շաբաթէ մը ի վեր այդքան մեծաքանակ վաճառում չէր կատարուած։

Նիու-Զանկ. — Քուրոբաթքին զօրավարը վար դնել տուած էր անգլիական Ֆա-Ուէնի փոխադրանաւը, վասն զի անհաւաղակի կերպով Չէմուլբոյէն եկած եւ ռազմական գիծերը անցած էր։ Անգլիոյ հիւպատոսը չուզեց միջամտել, բայց Մ. Նահանգաց հիւպատոսը, որ Ռուսներուն վստահութիւնը կը վայելէ, յաջողեցաւ ձեռք բերել այդ նաւուն արձակումը։ Ֆա-Ուէն խոստացաւ հեռանալ նաւահանգիստէն։ Անգլիական թնդանօթակիր մը տակաւին հոս կը գտնուի։ Այս տեղի Անգլիացիները ու Ամերիկացիները կ՚ըսեն թէ այդ թնդանօթակիրին ներկայութիւնը եւ Ֆա-Ուէնի արձակումը բարուոքած են կացութիւնը, որ քանի մը օրէ ի վեր ձգտած է Ֆա-Ուէնի վար դրուելովն եւ Եալուի գիծին վրայ, նաւահանգիստին սահմանէն դուրս, չինական երկաթուղիին պաշտօնեաներէն Անգլիացիի մը ձերբակալուելուն հետեւանքով։

Նիւ-Եորք. — Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարը իսկոյն հարկ եղած ձեռնարկները ըրաւ արձակել տալու Չիքակօ Տէյլի Նիւզ լրագրին շոգենաւը զոր Ռուսները վար դրած են Նիու-Զուանկի մէջ։

Ին-Քեու. — Քանի մը Անգլիացիներ ու Ամերիկացիներ ամէն ջանք ընելու երեւոյթը ունին՝ դժուարութիւններ յարուցանելու Ռուսներուն առջեւ եւ թէ անոնց հիւպատոսներն ալ կ՚երեւայ որ կը քաջալերեն այդ ընթացքը։ Մ. Նահանգաց հիւպատոսը, քանի անգամ ուղղակի միջամտեց զինուորներուն, որոնք Ճաբոններ եւ կամ ուրիշ օտարականներ ձերբակալած էին, մինչդեռ դիւանագիտական ձեռնարկներ պէտք էր ընել։ Այդ հիւպատոսը իր լեզուէն միայն գիտէ եւ մասնաւոր համազգեստ մը չունի, առով կրնայ խուզարկութեան մը պահուն սպաննուիլ զինքը չճանչցող զինուորի մը կողմէ։ Այդ կերպով Մ. Նահանգները պատերազմին միջամտելու հարկին մէջ պիտի գտնուին։

Շանկայ. — Ռուսական իշխանութիւնները Թօթեար զօրավարին միջոցաւ ատ պահանջումները ներկայացուցին Չինու կառավարութեան. — Որովհետեւ Մանչուրիան չէզոք գօտիին մէջ չէ, Ռուսները կը պահանջեն որ հոն իրենց հրամաններուն հնազանդին եւ իրենց իրաւունքը ճանչցուի՝ հսկելու չինական պաշտօնատարներուն վրայ։ Դոնձեն տուրքերը ու հասոյթները եւ չինական զինուորները իրենց հրամաններուն տակ։ Չինու կառավարութիւնը չընդունեց այդ պահանջումները։ Ռուսները իրենց պահանջման իբրեւ պատճառ մէջ կը բերեն սա պարագան թէ զինեալ աւազակներու ներկայութիւնը արգելք կ՚ըլլայ զինուորական շարժումներուն եւ թէ այդ աւազակները մեծ մասամբ հաւաքուած են երկաթուղիին ու հեռագրական թելերուն, մինչդեռ չինական զինուորները, որոնք անբաւական են, բան մը չեն ըրած, նոյնպէս տեղացի պաշտօնատարները։ Ռուսիա, տեսնելով որ իր այդ պահանջումը մերժուած է, շուտով պատասխան կ՚ուզէ թէ ի՞նչ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին՝ այդ աւազակները ջնջելու համար։ Ռուսիա այդ առթիւ կ՚առաջարկէ ազդարարել աւազակներու պետերուն որ անձնատուր ըլլան. համակերպողները վարձատրել չինական զինուորական աստիճաններով։ Ռուսական իւրաքանչիւր զօրագունդ այդ աւազակներէն մէկ քանին իր մէջ պիտի ընդունի, լաւ վարձատրելով ու անուցանելով։

Թոքիօ. — Ռուսները նաւարան մը կը շինեն Բորթ-Արթուրի արեւմտեան կողմը եւ կը նորոգեն ամրոցները։ Այդ գործերուն աշխատող բիրկ գործաւորները սընուցանելու դժուարութիւն կը քաշեն, թէեւ Մուքտէնէն արմտիքներ բերել տըւած են։ Չինացի գործաւորները կը ջանան փախչիլ, բայց բռնի վար կը դըրուին։

— Խաղախներուն չարքաշութիւնը, որով ձիերի վրայ կը պառկին եւ իրենց հետ ուտելիք չեն կրեր, մեծ զարմացում կը պատճառէ Քորէացիներուն։ Խաղախները պէտք ունեցածնին կ՚առնեն, ձ՚ո՛ր որ գտնեն եւ նոյն իսկ հում միս կ՚ուտեն։

Բեդերսպուրկ. — Զինուորական շրջանակներուն մէջ տիրող կարծիքը այն է թէ քանի որ Քուրոբաթքին զօրավարը հիմա սահմանագլուխին մօտ կը գտնուի, ուրեմն թշնամութիւնները պիտի սկսին ապրիլ 15էն ետքը։

Վլատիվոսթոք. — Քաղաքին մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ շաբաթէ մը ի վեր. Ցուրտը վերջացած ըլլալով սառոյցներուն հալիլը յառաջացաւ։ Զինուորներուն եւ բնակիչներուն առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

Բեդերսպուրկ. — Ռուսիոյ ելմտական նախարարը կայսրութեան խորհրդականներուն հետ կը խորհրդակցի՝ 11,400,060 րուպլիի արտասովոր վարկի մը հաստատման համար իր պաշտօնատան մէջ՝ 1890, 1896 եւ 1893ի հարիւրին 4 եւ կէս տոկոսաւոր փոխառութեան արժեթուղթերու փոխարժէքը հատուցանելու։

— Քիլուէկ զօրավարը կը հերքէ այն լուրը թէ ճաբոնական բանակը դէպի Նիու-Զուանկ, Ան-Թունկ, Կիրին եւ Վլատիվոսթոք կը յառաջանայ եւ թէ Ճաբոնները 105,000 զինուոր ցամաք հանած ըլլան Թա-Քու-Զանի մօտ։

— Մանչուրիոյ ռուսական բանակը երկար տանի համար ուտելիք ունի, վասն զի մթերանոցներուն մէջ մեծաքանակ միս ու հաց կայ. Նաեւ կարգադրութիւններ եղած են արեւելեան Սիպերիայէն միս փոխադրելու համար։

— Բէքին հասած տեղեկութեան նայելով, Ճաբոնի զինուորական շարժումը ծանր կը կատարուի, դրամի պակասութեան հետեւանքով։ Ճաբոնի մէջ գործերը կեցած են եւ ամէն ոք կը զգայ ելմտական տագնապը։ Ճաբոնի ժողովուրդը ալ եւս չունի պատերազմին սկիզբները ըրած ցոյց տուած խանդավառութիւնը, եւ պատերազմասէր եռանդը բաւական նուաղած է հիմա։

— Բեդերսպուրկի քաղաքապետութիւնը որոշեց ամբողջ պաշտօնէութեամբը կայարան երթալ եւ ընդունիլ Վարեակի ու Քորեէցի սպաները եւ նաւաղները։ Նաեւ քաղաքապետութեան պաշտօնատանը մէջ հանդիսական նիստ մը պիտի կատարուի՝ յաւերժացնելու Չէմուլբոյի փառաւոր քաջագործութիւնը։ Շնորհաւորութեան ուղերձ մը պիտի կարդացուի եւ նուէրներ ու հացկերոյթ պիտի տրուին նոյն սպաներուն։ Նաւաղներուն ալ հացկերոյթ պիտի տրուի։ Նաեւ թատերական ներկայացում մը, յետոյ նըւէրներ պիտի բաշխուին նաւաղներուն։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 8 ապրիլ. — Քուրոբաթքին զօրավարը Նիու-Զուանկ կը սպասուի, ուր անձամբ պիտի տեսնէ քաղաքին ամրութիւնները եւ պիտի խորհրդակցի հոն գտնուող հրամանատար զօրավարներուն հետ։

ԲԱՐԻԶ. — Ճաբոնական նաւեր Չինամբօ ցամաք հանեցին Բ. զօրաբանակին մէկ մասը։ Ետքը Եալուի գետաբերանը երթալով պաշար հանեցին։

— Ցամաքային կարեւոր ճակատամարտ մը մօտալուտ է Եալուի մօտ։

ՎԻԷՆՆԱ. — Ռուսները միաժամանակ յարձակում մը կը սպասեն Եալուի եւ Բորթ-Արթուրի կամ Նիու-Զուանկի դէմ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ֆրանսական դեսպան Պ. Քանպոն եւ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Լորտ Լանստաուն հաւանաբար այսօր պիտի ստորագրեն անգլեւֆրանսական համաձայնութիւնը, որուն պատճէնը վերջնապէս խմբագրուեցաւ երէկ։

ԲԱՐԻԶ. — Արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ կը հերքեն այն լուրը թէ Պ. Տէլքասէ Վատիկան պիտի այցելէ նախագահ Լուպէի Հռոմ ճամբորդած միջոցին։

ԹԻՊԷԹ

Անգլիական արշաւախումբը. — Տալայ-Լամայի կողմէ պատուիրակութիւն մը. — Տըպաւորութիւնը Ռուսիոյ մէջ։

Կուրու, 5 ապրիլ. — Լհասայէն ղըրկուած չինացի զօրավար մը խնդրեց անգլիական պատուիրակութենէն որ երէկ իրիկուն Կուրու ժամանած է, Հնդկաստան վերադառնալ։

Բեդերսպուրկ. — Նովոյէ Վրէմիա այնպէս կը նկատէ թէ Թիպէթի մէջ անգլիական արշաւախումբին յառաջացումը յանդուգն եւ կարեւոր ձեռնարկ մըն է Ռուսիոյ դէմ ուղղուած՝ Մեծին Բրիտանիոյ կողմէ։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ Անգլիա եթէ յաջողի իր գերակշռութիւնը հաստատելու Թիպէթի եւ Տալայ-Լամայի կառավարութեան վրայ, իր ազդեցութիւնը պիտի տարածէ ամբողջ Մոնկոլներուն վրայ, թէ՛ Մոնկոլիոյ եւ թէ ռուսական սատացուածքներուն սահմանակից երկիրներուն մէջ եւ թէ այդ պարագային Անգլիա իր կացութենէն պիտի օգտուի՝ ամէն տեսակ դժուարութիւններ յարուցանելու Ռուսիոյ առջեւ։ Սվիէթ ալ նոյն կերպով կը խօսի։

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ.Ի ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մեսինայի մէջ. — Կիներու ընդունելութիւն. — Նուէր. — Պտոյտ։

Մեսինա, 5 ապրիլ. — Վիլհէլմ կայսրը, երէկ առտու, ընդունեց Մեսինայի քաղաքէն կիներ։ Շատ կիներ պատասխանեցին հրաւէրին, եւ կայսրը զանոնք ընդունեց ատեն ֆրանսերէն, անգլիերէն ու գերմաներէն խօսեցաւ հետերնին։ Շագենաւը պատելէ յետոյ, շամբանեա ու պաղպաղակ մատուցուեցաւ կիներուն։ Կայսրը անոնցմէ իւրաքանչիւրին նուիրեց սեւ ժապաւէն մը, կայս. մենագրութեամբ եւ անձամբ կախեց ժապաւէնները։ Քաղաքին իշխանութեանց հետ ճաշելէ յետոյ, Հոհենցոլերն զբօսանաւուն մէջ, Վիլհէլմ Բ. ցամաք ելաւ եւ պտոյտ կատարեց Բարոլի լերան վրայ։ Շատ գոհ մնաց այդ գեղեցիկ պտոյտէն։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Սեւամորթներու քուէարկութեան իրաւունքը. — Նախագահին ընտրութեան պայքար։

Ուաշինկթըն, 5 ապրիլ. — Սեւամորթներու քուէարկութեան իրաւունքի խնդիրը, այնքան կարեւոր, հիմա որ նախագահական ընտրութեան պայքարը կը սկսի, գերագոյն Ատեանին առջեւ փոխադրուեցաւ։ Այս վերջինը պիտի վճռէ թէ Վիրճինիոյ նահանգին ընտրական օրէնքը, հարաւակողմի քանի մը նահանգներու օրէնքին նման, ուր սեւամորթները իրաւունք չունին քուէարկելու, Հիմնական Օրէնքին համաձա՞յն է թէ ոչ։ 1904ի Ուորլտ Ալմանաք եւ Անսիքլոբէտիայի մէջ սեւամորթ քուէարկուներուն թիւը ցոյց տրուած է 2,066,000, որուն մեծ մասը կը գտնուի հարաւային նահանգներու մէջ։ Սեւամորթներուն քուէները մէկ եօթներորդ մասը կը կազմեն ամբողջ Մ. Նահանգաց քուէարկուներուն, որոնք թիւով 13,960,000 էին, 1900ի նախագահական ընտրութեան, երբ Պ. Մաք Քինլի 849,790 ձայնի մեծամասնութիւն շահեցաւ։ Հետեւաբար, այս թուանշաններէն դիւրին է դատել սեւամորթ քուէարկուներուն դերը, մանաւանդ՝ որ Ռուզվէլդ նախագահը, սեւամորթներուն եւ անոնց մեծ դատախազին Պուքըր Ուաշինկթընի նկատմամբ մեծ համակրութիւն ցոյց կուտայ տարիէ մը ի վեր։

ԻՏԱԼԻԱ

Պիոս Ժ. եւ Գերմանիոյ Խորհրդարանին կեդրոնի կուսակցութեան անդամները. — Ծերակոյտին արտակարգ նիստը։

Հռոմ, 5 ապրիլ. — Պիոս Ժ. Պապը, երէկ, ընդունեց գերման խորհրդարանին այն անդամները որոնք կեդրոնի կուսակցութեան կը վերաբերին։ Կարճ բանախօսութիւն մը արտասանեց, որուն մէջ Վիլհէլմ կայսեր ներբողը ըրաւ եւ խորհուրդ տուաւ յարատեւել գերման կառավարութեան հանդէպ իրենց բռնած բարեացակամ ընթացքին մէջ։

— Հռոմի կառապանները որոշեցին, ֆրանքօ-իտալական հանդէսներուն առթիւ, իրենց ձիերուն ճակատը զարդարել ֆրանսական եւ իտալական դրօշներով խաչաձեւուած ժապաւէնով մը։ Ամսուն 15ին, Ծերակոյտը արտակարգ նիստ մը պիտի գումարէ, յանձնաժողով մը ընտրելու համար, որ Պ. Լուպէի պիտի ընծայէ Ծերակոյտին մեծարանքները։

ՍՊԱՆԻԱ

Թագաւորին Պարսելոնա այցելութիւնը. — Ֆրանսական յանձնարարները։

Մատրիտ, 5 ապրիլ. — Պարսելոնայի մէջ կը շարունակուին պատրաստութիւնները, թագաւորին այցելութեան առթիւ։ Հանրային շէնքերը պիտի դրօշազարդուին։ Արքայական անձնական գունդէն հարիւր գեղարդաւոր Պարսելոնա պիտի երթան: Իտալական երկու յածանաւակներ, որոնք Ալֆոնս ԺԳ.ը ողջունելու գացած էին Վիքթոր-Էմմանուէլ Թագաւորին անունով, նաւահանգիստ մտան եւ թնդանօթաձգութիւններ փոխանակեցին բերդին հետ: Ֆրանսական նաւերը կը սպասեն:

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ՏՌԱՄ ՄԸ

Բարիզի տռամին շուրջը. — Ամբաստանեալին հարցաքննութիւնը. — Նախանձու արդիւնք,

Բարիզ, 5 ապրիլ. — Բոլէ տ'Օրսէ օթէլին մէջ կիսաշխարհիկ կին մը վիրաւորող Պ. Հանրի Միէլվաք, երէկ, նախնական հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ: Ամբաստանեալը յայտարարեց թէ իր քուզէնը՝ Պ. Բօլ Միէլվաք յարաբերութիւններ ունէր իր սիրուհիին՝ Օր. Ժաննի Թամէնի հետ. ինչ որ ստուգած էր անոր խոստովանութենէն: Այս պատճառաւ չկրնալով իր նախանձու զգացումը զսպել, ռէվոլվէրը հանեց գրպանէն, սակայն ո՛չ թէ սպաննելու դիտումով. իր սիրուհիին եւ իր քուզէնին նշան առած չէր. հարուածները դիպուածով պայթած էին: Երբ սիրուհիին վար իյնալը տեսած էր, քուզէնէն խնդրած էր ռէվոլվէրը իրեն տալ, անձնասպան ըլլալու համար:

Ներքին Լուրեր

ՍԵԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ: Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը Կայս. Պալատ դարձաւ: Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Գերմանիոյ դեսպանը, գերման երեք ըսպաներ եւ դեսպանատան խորհրդականը ու առաջին Թարգմանը, Պարսից դեսպանը ու առաջին Թարգմանը, Սերպիոյ դեսպանին որդին, առաջին քարտուղարը, զինուորական կցորդը ու կինը, պուլկարական գործակատարը, ամերիկեան դեսպանատան առաջին Թարգմանը ու երեք հիւրեր, ամերիկեան նաւակին ծովակալ Պարթըն ու երկու ընկերները, Իտալիոյ դեսպանատան առաջին Թարգմանը ու երեք հիւրեր, Անատոլու նաւագործարաններին տնօրէնը ու քարտուղարը, Էքօ տը Բարիզի խմբագիր Պ. Կաստոն, ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ Թարգմանը, Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին անդամ Պ. Տըլոնքլ եւ դեսպանատուններէն յանձնարարուած հարիւրէ աւելի օտարազգի հիւրեր ու զբօսաշրջիկներ: Ներկաներէն ոմանք արարողապետ Իպրահիմ պէյի եւ սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց: Ներկաները պատուասիրուեցան թէյով, սիկառէթով ու պիսքիւիթով:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄ.—«Երէկ, ուրբաթ, Սելամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Գերմանիոյ դեսպան Պարոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն եւ Պարսից դեսպան Էրֆա-իւտ-Տէօվլէ Ճէնապը Էշրէֆ իշխան Միրզա Րիզա խան պատիւ ունեցան ոչ-պաշտօնապէս եւ զատ զատ ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան:

«Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին անդամ եւ երկրորդ կարգի դեսպանի աստիճան ունեցող Պ. Ֆրանսուա Տըլոնքլ եւս որ զբօսական պտոյտի համար Կ. Պոլիս կը գտնուի, Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուեցաւ:

ՍՕՖԼԱՐԻ ՀՐԴԵՀԸ. — Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ եօթը հարիւր լիրանոց ոսկի շնորհել առջի գիշերը Պոլսոյ Աքսէրայի Սօֆլար Թաղի հրդեհէն վնասուողներուն. նաեւ հրամայեց որ կայս. այդ պարգեւը բաշխեն քաղաքապետ Րըզվան փաշա եւ Կայս. Պալատան քարտուղարներէն Ճէվատ պէյ: Ինչպէս ծանուցինք, հրկիզեալներուն մէկ ցանկը պատրաստուած էր: Երէկ ժամ 7 ուկէսին Րըզվան փաշա ու Ճէվատ պէյ հրդեհին վայրը գացին եւ հոն մզկիթին բակին մէջ, իմամներու, մուխթարներուն ու Թաղին երեւելիներուն ներկայութեամբ, կայս. դրամական պարգեւը բաշխեցին՝ զատ զատ յանձնելով իւրաքանչիւր հրկիզեալի բաժինը: Այդ առթիւ բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին համար: Այրած տուներու թիւը քառասունըհինգ էր. կայս. դրամական պարգեւը բաշխուեցաւ իւրաքանչիւր տան տիրոջը ու վարձակալին եւ կարգ մը տուներու մէջ բնակող քանի մը ընտանիքներու իւրաքանչիւրին: Կայս. այդ շնորհին առթիւ երախտագիտական ուղերձ մը պատրաստուելով մատուցուեցաւ յառ Կայս. Գահոյից:

— Հրդեհին պատճառած ընդհանուր վնասն է 15 000 ոսկի: Օսմ. ապահովագրական Ընկերութիւնը 450 ոսկի վնասած, է երկու քարուկիր տուներու եւ կարասիներու համար. Իւնիոն Ընկերութիւնն ալ տասը ոսկիի վնաս մը ունի,

— Երէկ առտու եւ իրիկունը հաց, պանիր եւայլն բաշխուեցաւ հրկիզեալներուն:

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Վեհ. Սուլթանը իր անձնական Գանձէն Զատկի առթիւ նաեւ 40,000 ղրուշ շնորհեց Ցունաց Պատրիարքարանին, եւ 10,000՝ Հայ-Հռոմէականներու Պատրիարքարանին: Ինչպէս երէկ ծանուցինք, մեր Պատրիարքարանին ալ 25,000 ղրուշ: Կայս. անձնական Գանձուն Նախարար Սագըզ Յովհաննէս էֆ. առջի օր այդ գումարները անմիջապէս յանձնեց նոյն Պատրիարքարաններուն: Այդ առթիւ բոլոր Պատրիարքարաններուն կողմէ երախտագիտական ուղերձներ մատուցուեցան Կայս. Պալատ:

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանը, Զատկի առթիւ, Կայս. Պալատ ղրկեց չէօրէքներ եւ կարմիր հաւկիթներ, զարդարուն կողովի մը մէջ դրուած:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.— Թիւրխան փաշա, առջի օրը, այցելութիւն տուաւ Ռուսիոյ դեսպան Պ. Զինովիէվի:

ԷՏԻՐՆԷԷՆ կը գրեն թէ տասը Պուլկարներ, որոնք տակէ առաջ Արեւելեան Րումելի ու Պուլկարիա փախած էին, այս անգամ զղջալով վերադարձեր եւ իրենց գիւղերը ղրկուեր են:

— Սէրէզի Կորթէս գիւղէն Արեւելեան Րումելի փախած երկու Պուլկարներ ալ զղջալով իրենց տեղերը վերադարձեր են:

Պ. ՆԱՉԵՎԻՉ.— Պուլկարիա լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Կ. Պոլսոյ պուլկարական գործակատար Պ. Նաչէվիչ իր կառավարութեան կողմէ Սօֆիա կանչուեր է:

ՍՕՖԻԱՅԻ Թերթերը կը ծանուցանեն թէ նախարարապետ Բեդրով զօրավարը, ներքին գործոց նախարար Պ. Բեդքով եւ պատերազմական նախարար Սավով գնդապետը երեքշաբթի օրը խորհրդակցութիւն մը կատարեր են՝ սահմանագլուխին վրայ կատարուելիք հսկողութեանց եւ աւազակախումբերու անցքը արգիլելու մասին:

— Ֆէրտինանտ իշխանը Ֆիլիպէէն Սօֆիա վերադարձեր է:

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ բժշկական վարժարանին տնտեսութեան զանազան ճիւղերը աւելի կատարելագործելու համար նորանոր գործիքներ եւայլն պիտի գնուին:

ԻԶՄԻՏԻ գաւառին խճուղիներու շինութեան անձնական աշխատութեան փոխարէն գանձուած տուրքերուն յետնեալ մասերուն համար որոշուած էր մինչեւ ելմտական 1319 տարուան վերջը առանց տուգանքի գանձել: Այդ պայմանաժամը անցած ըլլալով, ձեռնհաս պաշտօնարանէն խնդրուեցաւ որ այդ պայմանաժամը երկարի մինչեւ ելմտական ներկայ տարուան վերջը:

ՍԵՐՊԻՈՅ դեսպան Պ. Սիմիչ, որուն հիւանդութիւնը կրկնուած էր, քանի մը օրէ ի վեր սկսած է ապաքինիլ:

ԲԵՐԱՅԻ ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ. — Կայս. այն Իրատէին համաձայն, որ կը հրամայէր Բերայի մէջ Օլիվօյի տունը գնել եւ Բերայի Թաղապետութեան հիւանդանոցը վերջնականապէս հոն հաստատել, 2,500 ոսկիի գումար մը վճարուեցաւ Թաղապետութեան նոյն շրջանակին: Նոյն տունը գնելու համար պէտք եղած 5500 ոսկին պիտի ամբողջացուի այն 3000 ոսկիով որ գոյացած է նախկին հիւանդանոցին գետինը իտալական հիւանդանոցին վաճառուելէն: Օլիվօյի տունը արդէն արձանագրուած է Բերայի Թաղապետութեան անուանը:

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Սէլանիկէն կը գրեն Մոնիթէօրի թէ անցեալ օրուան երկրաշարժը բաւական վախ պատճառեր է տեղւոյն ժողովուրդին: Քանի մը հին տուներու պատերը ճեղքուեր եւ պատկերներ կոտրտեր են: Սերպիական վարժարանին գաւիթին մէջ պատուհանի մը ճակատի մասը վար իյնալով, աղայ մը մեռեր է եւ ուրիշներ ալ վիրաւորուեր են: Սէլանիկ-Կ. Պոլսոյ երկաթուղիին բոլոր կայարաններուն վրայ զգացուեր են ցնցումները: Կէվկէլիի մէջ ամենէն սաստիկ ըլլալով, տեղ տեղ գետինը ճեղքուեր է:

— Սօֆիայի մէջ ալ գերմանական հիւպատոսարանին եւ ուրիշ շէնքերու ծխնելոյզները փլեր են:

— Սէրէզի մէջ ալ հին պատեր եւ ծխնելոյզներ փլեր են: Ժողովուրդը բաւական վախցեր է: Գաւառին ներքին մասերուն, մանաւանդ Ռազլըքի մէջ ութ հազար ոսկիի վնաս մը առաջ եկած է: Ճումա-Պալայի մէջ բոլոր շէնքերը վնասուեր, քանի մը տուներ փլեր եւ տասնըհինգ հոգի վիրաւորուեր են: Ռազլըքի եւ Պանսքոյի մէջ առաջին ցնցումներուն գետնէն տաք ջուրեր բխելով, երկրորդ ցնցումին անհետացեր են:

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ դեսպանը, առջի օրը, Պէնէքի մայր եկեղեցին գնաց:

Կ. ՊՈԼՍՈՅ Աւստրական Սէնեակին նախագահ Պետրոս էֆ. Ազարեան, առջի օրը, Պիրէէնէն Կ. Պոլիս դարձաւ:

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպան տը Մալասբինա մարքիզը բաւական ապաքինած է:

— Անտառներու եւ հանքերու նախարար Սէլիմ Մելհամէ փաշա, Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէնի օգնական Բանճիրի պէյ եւ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին Թարգմանները Իտալիոյ դեսպանատունը երթալով դեսպանին առողջութիւնը հարցուցին:

— Պարսկաստանի եւ Մ. Նահանգաց դեսպանները, երէկ, Իտալիոյ դեսպանատունը երթալով իրենց այցետոմսերը թողուցին:

ՀԱՆՆԵԱՅԻ ռուսական ընդհանուր հիւպատոս անուանուեցաւ Գահիրէի հիւպատոսարանին քարտուղար Պ. Պրանովսքի փոխանակ Պ. Էթէրի որ Մատրիտի դեսպանատան առաջին քարտուղար անուանուեցաւ:

ԷՆԿԻՒՐԻԻ կիսաբաժնին հրամանատար Քեամիլ փաշա, անցեալ շաբթուն, մեռեր եւ յուղարկաւորութիւնը կատարուեր է մեծ հանդէսով:

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՈԼՍՈՅ պաշտօնեաները ու երեւելիները հանգանակութեան ձեռնարկած են՝ վերջին ողողումներէն վնասուողներուն նպաստելու նպատակով: Ողողմանց պահուն քաղաքին շրջականերէն հինգ հազար արմաւենիներ արմատախիլ եղեր են, քաղաքին մէջ ալ հինգ հարիւր տուներ ու խանութներ հեղեղներէն քանդուեր են: Մարդու կորուստներուն թիւը տակաւին ճշդիւ յայտնի չէ:

ՊԱՇՏՕՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Սապահ կը ծանուցանէ թէ Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքսատան գանձապետի օգնականներէն Յովհաննէս էֆ. դրամական պարգեւ ստացած ըլլալուն համար, պաշտօնանկ եղած է: Սապահ կը յարէ թէ նախապէս այդ անձին անունը սխալմամբ Յակոբ էֆ. գրուած էր:

ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ. — Գերմանական Թարապիա շոգենաւով 135 եւ անգլիական շոգենաւով մըն ալ 131 զբօսաշրջիկներ երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին:

ՄԱՀՄՈՒՏԻԷԻ առաջին ճարտարագէտ Պ. Տոլմասի պաշտօնավարութեան պայմանագրութիւնը առջի օրը վերանորոգուեցաւ:

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ գիշեր ժամ 3ին հրդեհ ծագեցաւ Նէնի գիւղի Այի Նիքօլա Թաղի Գասապ փողոցը Արմէնինիա անուն յոյն կնոջ մը ժառանգորդներու սեպհական տունէն: Թէ՛ այդ տունը եւ թէ ուրիշ երեք յոյնի տուներ, որոնց մէկը մասամբ, այրեցան: Հրդեհը մարելու համար փայտաշէն տաղաւար մը վար առնուեցաւ: Կ'ըսուի թէ տանցիները ձեռքերնին վառած մոմերով եկեղեցիէն վերադառնալնուն վառած մոմը տեղ մը ձգեր են անուշադրութեամբ եւ այդպէս ծագեր է հրդեհը: Այրած տուներէն մէկը 2000 ֆր.ի ապահովագրուած էր:

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Գապաթաշի առջեւ խարսխած Պասրա շոգենաւուն քամարօթը՝ 20 տարեկան յոյն երիտասարդ մը, երէկ ինքզինքը ծովը նետելով վերջ տուաւ իր կեանքին:

ԽՈՍՏՈՎԱՆՑՆԵԼՈՒ ՆՈՐ ՁԵՒ ՄԸ. — Գասըմ Փաշայի մէջ Հիւսէյին էֆ.ի սնտուկէն ինը ոսկի գողցուեցաւ: Հիւսէյին էֆ. կասկածեցաւ իր սպասուհիէն՝ Ֆաթիմէէն զոր նեղը ձգեց խոստովանցընելու համար, բայց Ֆաթիմէ ուրացաւ: Հիւսէյին էֆ. պարկի մը մէջ դրաւ զայն եւ սկսաւ ջրհորը իջեցնել. աղջիկը վախէն ըսաւ թէ ինք առած է ինը ոսկին: Ասոր վրայ, աղջիկը պարկէն հանեց ու ոստիկանութեան յանձնեց: Ֆաթիմէ նորէն ուրացաւ: Հիւսէյին էֆ. ալ ձերբակալուեցաւ, սպասուհիին վրայ այդ կերպով ճնշում բանեցնելուն համար:

ՉԻՉԼԻՔԻ փողոցին դիմացիներէն Էֆթալիա, երէկ գիշեր, երբ Ղալաթիոյ Ցունաց եկեղեցիէն կը դառնար, տարփ. ծանօթ Հասան դէմը ելաւ եւ իր դաշոյնը մխեց կնոջ ձախ կողը: Հասան թէեւ փախաւ, սակայն քիչ վերջը ձերբակալուեցաւ: Հասան երրորդ անգամ ըլլալով վիրաւորած էր Էֆթալիան:

ԹԱԳՍԻՄԻ կողմը, երէկ գիշեր, խանհուէճի Քոչեցի Խաչիկ դաշոյնով ձախ թեւէն վիրաւորեց Քէմախցի Արթինը: Խաչիկ ձերբակալուեցաւ:

ԱՐԿԱԾՆԵՐ.— Երէկ գիշեր ժամ 3ին Ղալաթիոյ Խրիսթոս եկեղեցիէն Թաղումը դուրս հանուած ատեն ատրճանակ պարպելով, ատոր իբրեւ հետեւանք նպարավաճառի մը բթամատը կտրուեցաւ եւ լրագրավաճառ մըն ալ ճակատէն վիրաւորուեցաւ: Ասոնք Պ. Քարթոքի Թէմէլլի Նէնի Տինկա դեղարանը տարուելով դարմանուեցան Տոքթ. Արքինէի միջոցաւ:

Տես չորրորդ երես Քարմէլ Օրիանթալի գինիի եւ գոնեաքի ծանուցումը:

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՒՔԸ

Պ. Նէլըն մեկնած ըլլալով, Պ. Ռամիրէզ նոր խումբ մը կազմակերպած է Սիւքին համար, որուն մէջ կը գտնուին անգլիական բանթօմիմ ներկայացնողներ եւ հնդկական Քէյք Ուաք պարող ամերիկացիներ: Այս նոր խումբը իր առաջին ներկայացումը պիտի տայ վաղը միջօրէէն յետոյ ժամ 2ին (Ը. Ե.): Վաղը իրիկունէ սկսեալ գիշերային ներկայացումներէն զատ, երկուշաբթի եւ երեքշաբթի ցերեկ եւս մաթինէ տեղի պիտի ունենայ Զատկի տօնին առթիւ: Չորեքշաբթի գիշեր, առաջին soirée diplomatique:

Սիւքին գիներն են՝ լօժ-պալքօն՝ 80, պէլ-էթաժ՝ 60 եւ պէնուառ՝ 50 ղրշ: Թիրէնօտա 15, Նստարան 10 եւ վերնատուն՝ 5 ղրշ:

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս երբ ինֆլիւէնզային հետեւանքը եղող սաստիկ հազբռուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրամօրֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի:

ՏՈՔԹ. ՍԹԵՓՈՒԼԻ

«Արեւելք» չի հրատարակուիր յառաջիկայ երկուշաբթի, Բ. օր Զատկի:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հայրը Ս. Զատկի Տօնին շնորհաւորութեան պաշտօնական այցելութիւններն պիտի ընդունի նոյն տօնի երկրորդ օրն, Երկուշաբթի Մարտ 29, ժամը 7ին, Ազգային Պատրիարքարանի մէջ:

Իսկ Զատկի Ե. օրն, Հինգշաբթի, 1 Ապրիլ, Նորին Բարձր Սրբազնութիւնն պիտի ընդունի ժամը $7^1/_2$ին, նոյնպէս Ազգային Պատրիարքարանի մէջ, Մայրաքաղաքիս դպրոցներու ուսուցչական մարմիններուն եւ աշակերտաց եւ աշակերտուհեաց ներկայացուցիչներն:

Կնիք Ազգ. Պատրիարքարանի

ՅԱՒԱԼԻ ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ

Բարեպաշտական ծայրայեղ եռանդէ ծագած մրցակցութիւն մը ցաւալի միջադէպի մը պատճառ եղաւ երէկ, Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյն մէջ:

Աւանդական դարձած սովորութեան մը համաձայն՝ ամէն տարի, Աւագ Ուրբաթ իրիկուն, Թաղին հայ ջրհանկիրները իրենց ուսերուն վրայ կը բառնան Թաղումը, հանդիսաւոր Թափօրի պահուն: Այս անգամ, խումբ մը Թաղեցիներ, ջերմեռանդական զգացումէ մը մղուած, փափաք յայտնեցին որ իրենք մատուցանեն այդ ծառայութիւնը, առաջարկելով իւրաքանչիւրը կէս կէս ոսկի նուիրել եկեղեցւոյ սնտուկին. ջրհանկիրները, որոնց նիւթական կարողութիւնը այդքանին չէր կրնար հասնիլ, մէկմէկ մեճիտ տալու յանձնառու եղան. բայց առաջնութիւնը բարեպաշտիկ այդ Թաղեցիներուն մնաց: Նեւ ասոր, Թափօրի պահուն, ջրհանկիրները փորձեցին Թաղումը առնել այս վերջիններուն ձեռքէն, իրենց ուսերուն վրայ կրելու համար, եւ հրմշտուքներ ու իրարանցումներ ծագեցան եւ արարողութիւնը պահ մը ընդհատուեցաւ: Կը պատմեն նոյն իսկ թէ Թաղումին վրայի ոսկեզօծներն ու ծաղկի Թաղարները գետին ինկեր են:

Ոստիկանութեան միջամտութեան շնորհիւ, իրարանցումին առաջքը առնուեցաւ եւ շատ չանցած՝ արարողութիւնները շարունակուեցան:

Պէլժիոյ Անվէրս քաղաքէն կը տեղեկացնեն թէ ծխախոտի վաճառականութեամբ Պրիւսէլի մէջ հաստատուած բնիկ Սամսոնցի Խերեան էֆ. կարեւոր կտակ մը ըրեր է Սսոյ վանքին:

—Իզմիրի հանգուցեալ Առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի կտակի մասին անօրինութիւն մը ըլլալու համար, կը սպասուէր կտակակատարներու դարձին: Այս անգամ Իզմիրի ռուսական հիւպատոսարանին կողմէ Պ. Լալաեանց Առաջնորդարան երթալով յայտներ է թէ ռուս կառավարութիւնը հանգուցեալը իբրեւ ռուսական հպատակ ճանչնալով կը պահանջէ որ գոյքերը յանձնուին, որպէս զի ըստ Պօլոժէնիոյի՝ հոգեւոր հաստատութեանց կտակները Էջմիածնայ միաբանութեան յանձնուին, իսկ անհատներու եղած կտակները չեղեալ կը համարուին, Առաջնորդարանը, եղած պահանջման համեմատ, հանգուցեալ Սրբազանին գոյքերու մէկ ցուցակը հաղորդեր է: Այս խնդիրը գրուած է Պատրիարքարան՝ Առաջն. Փոխանորդին կողմէ, աւելցնելով որ կտակակատարները ի մօտոյ պիտի դառնան Իզմիր եւ հարկ է կարգադրութիւն մը ընել: Պատրիարքարանը Մելքիսեդեկ Սրբազանը կը ճանչնայ իբրեւ Օսմանեան հպատակ, այն գլխաւոր պատճառաւ որ երկար տարիներ առաջնորդական պաշտօն վարած է Իզմիրի մէջ:

— Մագրիքէօյի ազգայինները՝ Տ. Մուշեղ Ծ. Վ.ի համար Լանջախաչ մը նուիրել որոշեր եւ այդ նպատակաւ գումար մըն ալ հայթայթեր են:

— Եսկիշէհիրի հրկիզեալներուն ի նպաստ Պրուսայի մէջ Առաջնորդին կարգադրութեամբ, նպաստահաւաքութեան ձեռնարկուած ըլլալով, հայթայթուած 12 ոսկիի գումարը ղրկուեր է տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին:

— Կիպրոսի մէջ գտնուած որբանոցը, ինչպէս յայտնի է, կը մատակարարուի գլխաւորաբար Մանչէսթըրի պատուաւոր ազգայնոց նուիրատուութեամբ: Այդ որբանոցի աշակերտներու թիւին հետզհետէ պակսելուն պատճառաւ, նուիրատուները եւ նպաստողները կը խորհին եղեր Որբանոցը փոխադրել Գահիրէ, աւելի օգտակար ընծայելու համար այդ հաստատութիւնը եւ ուսանողներու աւելի մեծ թիւ մը գտնուելու համար:

— Օրթագիւղի Աղքատախնամին Տնօրէն Ժողովը, ի նորոյ կազմուած ըլլալով, Թաղին մէջ ծանօթ եւ գործունեայ երիտասարդներէ, այս տարի ալ 30 է աւելի աղքատ ուսանողներու զգեստ եւ կօշիկ հայթայթեր եւ երէկ ալ Թաղին կարօտեալներուն ուտեստ բաժներ է Զատկական տօնին առթիւ:

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Յառաջիկայ Ս. Զատկի տօնին առթիւ տեղի ունենալիք այցելութեանց պարտականութենէ ազատ մնալու համար ի նպաստ Հիւանդանոցիս հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են:

Գումար Պրդ. ցուցակի 4493

Մեծ. Տեառք, Նշանաճեան եղբարք 40, Տիգրան էֆ. Ումէտեան 20, Շնորհք էֆ. Թաշճեան 20, Խաչիկ էֆ. Խաչատուրեան 20, Աբրահամեան եղբարք 20, Միհրան էֆ. Սէթեան 20, Եղիա էֆ. Փափազեան 20, Երուանդ էֆ. Ս. Պէկեան 20, Սահակ էֆ. Թիւլպէնճեան՝ Աստրաղար 40, ՈՌ., ՈՌ., 40, Մկրտիչ էֆ. Աստեան 40, Ընդամէնը 4793 ղրշ.:

⁂

Հանգուցեալ Տիկին Մերոպէ Յ. Թորգոմեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս: Սիմոն էֆ. Գույումճեան, Միհրան էֆ. Տէր Ներսէսեան, Կարապետ էֆ. Գարամանճեան, Մարտիկ էֆ. Գալեմճեան, Յարութիւն էֆ. Պալեան, Բարթիկ էֆ. Մնացականեան 108 ական, Յարութիւն էֆ. Քէչիճեան 54 ղրուշ:

⁂

Տեառք Գէորգ եւ Տօքթ. Վահրամ էֆ. Յ. Թորգոմեան իրենց ողբացեալ մօր Տիկին Մերոպէ Յ Թորգոմեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 4 օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս:

⁂

Հանգուցեալ Բերովբէ էֆ. Գույումճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երեք օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Ապտիւլլահ էֆ. Պէթոն, ի Պաղտատ:

⁂

Հանգուցեալ Կարապետ էֆ. Տավուտեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս. Ռուբէն եւ Յարութիւն էֆ. Կ. Տավուտեան 216, Աւետիս էֆ. Բէքմէզեան, Խաչիկ էֆ. Ղազարոսեան եւ ընկ. 108 ական, Խաչիկ էֆ. Սինէմեան, Յակոբ էֆ. Սինէմեան, Տիկին Վիքթոր Սինէմեան 120ական ղչ.:

(Հոգաբարձութիւն)

Թորգոմեան ընտանիքը իր շնորհակալիքը կը յայտնէ ամէն անոնց, որոնք բարեհաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ ՏԻԿԻՆ ՄԵՐՈՊԷ ԹՈՐԳՈՄԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին եւ այս տխուր առթիւ իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը յայտնեցին:

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՕՊԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՍԷՈՒԼ, 8 ապրիլ.— Ռուեթէր կ'ըսէ թէ քորէական աղբիւրէ առնուած լուրերու նայելով, Ռուսերը սահմանագլուխի խիստ կարեւոր վեց քաղաքներ կը գրաւեն Թումէն Ուլայի վրայ:

— Սէնկ-Ջանկի քորէական կառավարիչը կը տեղեկագրէ թէ ճաբոնական զինուորներ Նեէնեանգէն Ան-Ճու կը քալեն: Նեէնեանգի մէջ հարիւր զինուորներ եւ քանի մը խանութպաններ միայն կան:

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Լիաօ-Եանկէն կը հեռագրեն հեռագրական Ռուս գործակալութեան թէ անհիմն են այն լուրերը, որոնց համաձայն Թունկուզները Լիաօ-Եանկի վրայ յարձակած ըլլան, նաեւ թէ հեռագրական թելերը եւ երկաթուղին վնասուեր են:

ՓՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ.— Բոլոր շրջանակին մէջ հանդարտութիւն կը տիրէ: Ժողովուրդը կը պատրաստուի Զատկի տօներուն: Մութ եւ լուսին չգտնուած գիշերները կը սպասուի յարձակումի մը թշնամիին կողմէ որ Փորթ-Արթուրի ջուրերուն մէջ վերստին երեւցած է:

ՊՈՒ-ՍԱՆՑՈՅ.—Մոսուֆ շոգենաւը Սեւատ ուղեւորեցաւ, ուր ցամաք պիտի հանէ ընկղմած Վարեակ մարտանաւին հրամանատարը եւ նաւաստները:

ՎԻԷՆՆԱ. — Ֆրէմտէնպլաթ ողջունելով Կոլուխովսքիի կոմսին եւ Պ. Թիթթոնիի միջեւ կատարուելիք տեսակցութիւնը, զայն նոր հաստատութիւն մը կը նկատէ դաշնակցութեան հաւատարմութեանը եւ կը յայտարարէ թէ այժմէութիւն ունեցող պատճառ մը վերագրելի չէ: Կը յարէ որ երկու նախարարները բնականաբար պիտի խորհրդակցին օրուան քաղաքական խնդիրներուն վրայ, որոնք լաւագոյն, բնաւ պատճառ չեն եղած կատարուելիք տեսակցութեան: Երկու կողմէն փափաքելի նկատուած մասնաւոր ապահովութիւնները բաւական առաջ փոխանակուեցան Աւստրիա-Հունգարիոյ ու Իտալիոյ միջեւ եւ երկուքն ալ գիտեն թէ կրնան վստահիլ իրարու փոխադարձ անշահախնդրութեան վրայ:

ՎԵՆԵՏԻԿ.—Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Թիթթոնի Աբազիա ուղեւորեցաւ, ուր վաղը պիտի կատարուի Կոլուխովսքի կոմսին հետ տեսակցութիւնը:

ԼՈՆՏՈՆ. — Այսօր ստորագրուեցաւ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի նոր դաշնադրութիւնը՝ գաղթային խնդիրներու մասին:

ՊԱԼԷՐՄՕ. — Վիլհէլմ կայսրը Մալթա ուղեւորեցաւ: Ժողովուրդը մեծ խանդավառութեամբ ողջերթ մաղթեց. ամրոցները թնդանօթ արձակեցին:

ՖՈՃՃԻԱ. — Առտուն Ֆոճճիայի եւ նահանգին մէջ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեցան չորս երկվայրկեանի չափ:

ՊԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ կը յայտարարեն թէ սխալ է այն լուրը որուն համաձայն Պ. Տէլքասէ Վատիկան պիտի երթայ Պապին այցելութիւն տալու եւ արտաքին գործոց նախարար Մէրրի տէլ Վալ կարտինալին հետ տեսակցելու: Հաւաստի մէկ զեկոյցը կ'ըսէ թէ Պ. Լուպէի Իտալիա ուղեւորելուն միակ նպատակն է փոխադարձ այցելութիւն տալ Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւորին:

ՊՈՒՔՐԷՇ. — Ռումանիոյ խորհրդարանին նստաշրջանը երկարեցաւ մինչեւ մայիս 3: Ծերակոյտը եւ Երեսփ. Ժողովը ընդունեցին այն ծրագիրը որ կը վաւերացնէ 1902-1903ի տարեշրջանէն աւելցած 35,521,187 ֆր.ին գործածութեանը: Այդ գումարը զանազան նախարարութեանց բաշխուեցաւ: Պատերազմական պաշտօնարանին բաժինն է 17 845,500, սպառազինութեանց, ռազմամթերքներու եւ զինուորական շինութեանց համար:

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 5 ապրիլ. — Կը ծանուցուի թէ Խօզախներու խումբեր հաստատուած են հարաւային Մանչուրիոյ եզերքին երկայնքը. բոլոր բարձունքներուն վրայ թնդանօթներ զետեղուած են: Կ'ենթադրուի թէ Ան-Թունկ համախմբուած ռուս զինուորներուն թիւն է 35,000:

ԼՈՆՏՈՆ. — Թիէն-Ցինէն կը հեռագրեն թէ ընդհանուր կարծիքին հակառակ, Ճաբոններուն կողմէ Նիու-Չուանկի վրայ յարձակում մը մօտալուտ է, թէեւ ներկայ պայմանները դժուար եղած ըլլան:

— Անգլօ-ֆրանսական պայմանագրութիւնը քանի մը օրէն պիտի ստորագրուի: Բոլոր կէտերու մասին համաձայնութիւն գոյացած է: Անգլիոյ լրագիրները գոհ են այդ արդիւնքին համար որ քաղաքական եւ տնտեսական տեսակէտով լաւագոյն արդիւնքներ պիտի ունենան երկու ազգերուն եւ ընդհանուր խաղաղութեան համար:

— Կը հերքուի քանի մը լրագիրներուն լուրը թէ Պ. Լուպէի եւ Վիլհէլմ կայսեր միջեւ տեսակցութիւն մը տեղի պիտի ունենայ:

ԼՈՆՏՈՆ.— Յառաջիկայ հինգշաբթի կը յուսացուի որ Անգլիոյ Պանքան իջեցնէ իր զեղչի սակը:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 26 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	89	01
Ամէնէն բարձր գին	»	89	01
Ամէնէն վար գին	»	88	29
Րումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	118	75
Ամէնէն բարձր գին	»	118	37
Ամէնէն վար գին	»	118	87

ԲԱՑՈՒՄ 27 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Փ. Կ.	89	04
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	119	50
Շիրքէթի Խայրիէ		80	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցունական պանքա		431	—
Տէրքօզ		252	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	65
Թրամվէյի բաժնեթուղթ		5	95
» ժուիսանս		1	67
» պարտաթուղթ		488	—
Թարաֆ Կ. Պոլսոյ		512	—
Թրանսվալ		95	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		268	—
» » » Բ		282	—
Լավրիօն		62	—
Անատոլուի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	45
» պարտաթուղթ	«	121	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	02
Բարիզ » »	Ֆր.	22	78 3/4
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անտոկա չէք	մարք	18	56
Վիէննա չէք	Ֆիօր.	81	76

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Ապրիլ

Անգլիական Քոնսոլիտէ	87	12
Միացեալ պարտք բաց.	80	50
Միացեալ պարտք գոց.	80	50
Օսմանեան Պանքա	12	87
Ցունական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	43	50
» Մօնօբօլ	48	50
Պուլկարական 1888	88	50
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	104	63
Տօմենիալ	102	25
Թրանսվալ	8	75
Այտին երկաթուղի	15	—
Փոխանակագիր	25	33 3/4

ՓԱՐԻԶ, 8 Ապրիլ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	92
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Ղրշ.	81	65
Միացեալ պարտաթուղթ գոց.	»	82	07 1/2
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	574	—
Օսմանիէ	»	—	—
Րումէլի երկաթուղի	»	121	—
Օսմ. մաքսատուն	»	448	—
Օսմ. Ռէժի	»	267	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քրէտի Լիօնէ գուբոնը կտրած	»	1096	—
Իտալական Ռանթ	»	102	55
Սպանիական արտաքին	»	82	80
Թրանսվալ	»	101	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	135
Դրամագեղչ	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 8 Ապրիլ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	80
Րումէլի երկաթուղի	»	125	50
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 8 Ապրիլ

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	80	50
Րումէլի երկաթուղի	»	127	25
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	30
Փխն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	310

ՊՐԻՒՍԷԼ, 8 Ապրիլ

Միացեալ պարտք	81	25
Րումէլի երկաթուղի	119	—

ԻԼԱՆ

ԲՕՍԹԱ ՎԷ ԹԷԼԷԿՐԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Սէնէի հազըրէյէ մահսուս օլարագ անպար իչուն իմալը լիւզում կէօրիւլէն էշեա իլէ սաիրէ վէ էշեայի սաղիրէ մախսուս չէնթէլէրի Թօխմա սանտըղ մէվգըը միւնագասայա գօնուլմուշ օլուպ ֆիյաթլարը հատտը լայըգընտա կէօրիւլմէտիյի հալտէ շէհրի հալը բուձմինի եիրմի տօգուզընճը բազար էրթէսի կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէ վէ ֆէրտասը սալը կիւնիւ իհալէի գաթիյէլէրինին իճրասը մուգարրէր օլմաղլա իմալըխա թալիպ օլանլարըն նիւմունէ վէ շէրայթինի կէօրմէք վէ անա կէօրէ պէյ մէրմէք իւզրէ էվվէլ էմիրէ իւզրէ օն Թէէմինաթը նագտիյէ վէ յախօտ Տէրսաատէ Թիճարէթ օտասընճա մաղպուլիյէթը մուսատտագ քէֆալէթնամէլէրի համիլէն եվմը մէզքուրտա Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նէզարէթի մէճլիսի իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

Ֆի 26 մարթ 1320

ՄԵԾ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ, ՓԱՐԻԶ 1900

Ընկերութիւն Քարմէլ Օրիանթալ
ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ
ՌԻՇՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն
վաւերացեալ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծմամբ

1903 յունիս 2ին մեր այցելեցինք Քարմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ: Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ
ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Գորոսի գիտութեանց ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՑՈՆԻ, Համալսարանի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՐԻ, Ս. Բեդերսբուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒԻ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ. Դրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԷՕ, ՍԻՒԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147
Եթիքէթին եւ խցանի պղպջակներուն վրայ պահանջեցէք գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

(ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

ՄՈՒՋՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ԻՆ
Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518.483.24 Ֆրանք
Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք զաւակաց դրամագլուխ, ցման եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առաւելական պայմաններ, վճարման դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՐ, ընդհանուր գործակալ, Խնաէէթ խանի դէմը, Վոյվոտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս: 579

ՍԻՐՕ ՏԸ ՌԷՖՕՐ ԻՕՏԷ
ԼՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.
SIROP de RAIFORT IODÉ
Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած՝ Սիրօ Անթիսքրոֆիւլիթիքի և Մօռին ձկան իւղին տեղ՝ աւշականութեան, տժգոյն ու տկարակազմ տղայոց մորթի փշտիկներուն դէմ. ինչպէս նաեւ վիզի գնտիկները հալեցնելու և ախորժակը բանալու համար:
Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց և բոլոր դեղարանոց մէջ A.

Լ'ԻՒՐՊԷՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Հաստատուած 1838ին
Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընկ.
76 միլիոն ֆրանք
Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ, Բէլթիյէ փողոց թիւ 8 և 10
—o—
Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վոյվոտա, Լօքանտա խան. Դրամատուն Ընկերութեան, բոլոր Թուրքիոյ համար, Քրէտի Լիօնէ:

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՖԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԵՑԱՆԿ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Ապրիլ 11ին Սիռնաբ, Անաս. եղէր քէն:
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Ապրիլ 12ին Սիռնաբ, ուղ. Մարսիլիա:
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիա » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփհանէ Բարափին վրայ:
516 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

PAPIER FAYARD ET BLAYN
Կը բուժէ հարբուխը, կուրծքի բորբոքումները, յօդացաւը, ճմլում, վէրք եւլն. Անման դեղ այտուցներու և կոշտի համար:
Կը գտնուի բոլոր դեղարաններու մէջ. (փնտռել մեր ստորագրութիւնը): 11—12

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ՊԱԹԷՐՆԷԼ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ՊԱԹԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը վեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն:

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս
Մ. ՌԸՆԷ ԲՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԵՐ, Դրոնսագլանդիէք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, Նախկին գանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիօնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպօլ, Սուլթան-Համամ, Բասած Քաթըրճըօղլու

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիօնէի.
ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն ճեննիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս:

LE PHENIX AUTRICHIEN
ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՐՏՕՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Քր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Քր. Ծովային ճիւղ 15,264,915 Քր.
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ, ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ
Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Հաճօբուլօ խան, 52—56.
Լիազօր Ներկայացուցիչ
Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ
745
Ծանօթ. — Գաւառներու մէջ լուրջ և գործունեայ գործակալներ կ'ընդունուին:

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES
ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով:

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա:
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 524

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՌԱՄՁԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընթացք Հըլի և Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կուիտօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1841	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սէրպօ	1735
Արկօսօ	2971	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մէրատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասսանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	[illegible]	1200
Պօրօտինօ	1264	Տորօ	2383	Հօրադէօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Բրավօ	1076	Տրագօ	1713	Հումպըր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իտակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	[illegible]	5540	Օհիօ	4100	Թօրէնթօ	1470
[illegible]	1671	Էլտօրատօ	1526	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	[illegible]	487
Կալիպսօ	1337	Էրագօ	1841	Քիէվօ	1053	Օրլանտօ	1595	[illegible]	2429
Կամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2367	Փալէրմօ	1637	Վասկօ	1914
Կատօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1239
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Ռիալթօ	2220	Վոլթուրնօ	3898
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսկօ	4532	[illegible]	2272	Ռինալտօ	1663	[illegible]	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1843	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1300
Կօլօրատօ	4235	Կիթանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն Պոլիս հասած են:
Միխաօ շոգենաւը, Նաւապետ Թօրք:
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն Պոլիս կը սպասուին:
Վասկօ շոգենաւը, » 9ին:
Ալէքթօ շոգենաւը, » 15ին:
Գլիօ շոգենաւը, » 25ին:
Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻՆՑ ԷՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 92—94. Քէրէսթէճի Մէհմէտ խան, Ղալաթիա 377

COMP' RUSSE
Navigation à Vapeur et de Comm
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթական երթեւեկութիւններ
Յուլիս
Գշ. 23/5 Սէվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ: Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապոլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոռդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի:
Եշ. 25/7 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ:
Շբ. 27/9 Մէթէլին, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամը 10ին միջօրէէն առաջ: Օտեսա ժամը 2ին յետ միջօրէի:
Կիր. 28/10 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բիզէ, Բաթում ժամը 3ին միջօրէէն առաջ: Զօնկուլտաք, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի,

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանեցող

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթօրեան	10500	[illegible]	3500
Արմէնեան	10500	[illegible]	3500
Քէսթրեան	10500	[illegible]	3000
Լանքասթրեան	9000	[illegible]	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2000
[illegible]	3700	[illegible]	900
[illegible]	3700	Օբօրթօ	800
[illegible]	3700	Լիզպօն	8[illegible]
[illegible]	3500		

Ապրանքներու տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքները փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը տալ շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ:
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, ցամաքին վրայ, մաքսատան դէմ
600

Պատասխանատու ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»,Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (31)

ՊԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ԲԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԱՒՈՐՈՒՀԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Զ.

ՄԻԱՄԻՏ ԿՆՈՋ ՄԸ ԱՆՑԵԱԼԸ

Ուստի, երկու սիրահարներէն իւրաքանչիւրը, կը ջանար զիրար պատրել, առանց փոխադարձաբար վերահասու ըլլալու թէ բան մը փոխուած, խանգարուած էր իրենց էութեան խորը:

Իրիկուն մը, Ալպէր Վարէն, բաւական վարանոտ, օթէլ կը դառնար. թէեւ իր անհոգ բնաւորութեան պատճառաւ, հազուադէպ կերպով մելամաղձոտ, բայց երբ իրեն յանձնեցին բուրումնաւէտ նամակ մը, չգուշակեց թէ անիկա ի՛նչ հետեւանքներ պիտի ունենար իրեն համար:

Իրմա Ռուժօրէյլ այրի մնացած էր տասնըութը ամիսէ ի վեր. պօլվարին վրայ հաստատուած նշանաւոր փետուրագործի մը հետ ամուսնացած էր: Իր ամուսնական երջանկութիւնը անհետացած էր, փետուրագործին չանթահարիչ կերպով կաթուածահար ըլլալուն հետեւանօք:

Այրին երկար տանէ ի վեր կը ճանչնար Ալպէրի ընտանիքը. տեսած էր անոնց զաւկին մեծնալը, զոր շատ լաւ կը գտնէր իր դպրոցականի համազգեստին մէջ:

Երբ այրի մնաց Իրմա, մեծ վիշտ զգաց, որովհետեւ փետուրագործը տիպար ամուսին մըն էր. բայց իր զգայուն սրտին մէջ մխիթարական մտածում մը տեղ եկած էր:

Ամուսնացած չէր այն պատանին, զոր սիրած էր դեռ փոքր եղած տանն, այն տանն երբ կրակոտ աչքերով այդ տղան մօրաքոյր կը կոչէր զինքը այնքան սիրունօրէն:

Ալպէրի ամուրիութիւնը միթէ նոր հորիզոններ չէ՞ր բանար խեղճ այրիին առջեւ...

Մերթ ցաւ չէ՞ր զգացած միթէ, երբ իր միտքը ամուսնական յարկէն հեռու կը թափառէր, այդ վայելուչ ու աչքառու երիտասարդին հետ ամուսնացած չըլլալուն համար...

Ուստի Իրմա իր նամակին վշտագին զարմանք մը կը յայտնէր, Ալպէրի այցելութիւնը ընդունած չըլլալուն համար, քանի որ առժամապէս Բարիզ կը գտնուէր:

Գեղադէմ Ալպէր նախ բարկացաւ, այս նամակը կարդալով, բայց պահ մը խորհրդածելէ յետոյ, ելաւ գնաց այրիին տունը:

Գրկաբաց ընդունուեցաւ հոն:

Իրմա Ռուժօրէյլ շատ լեզու թափեց, եւ միտքը բացայայտեց այնպիսի կնոջ մը պէս, որ չուզեր երկդիմի ձգել իր խօսքերը:

Իր ձեռքը կ'առաջարկէր Ալպէրի, ինք հարիւր հազար ֆրանքի հարստութեամբ... ինք տարիքով մեծ ըլլալով հանդերձ անկէ:

Վաճառականութեան մէջ պիտի գործածէին այդ դրամը, օրինակի համար փետուրագործութիւնը յաջողցնելով, բայց ո՛չ, դերձակութեան մեծ տուն մը պիտի հիմնէին: Բոլէն, Իրմայի քոյրը, կրնար իբր շահակից մասնակցիլ առեւտրական այդ տան, լաւ խաղ մը խաղալով իր նախկին գործատիրոջ, որուն քով առաջին պաշտօնեայ էր:

Ալպէր Վարէն վերադարձաւ իր բնակարանը, տեսակ մը ահաբեկումի մատնուած:

Երբ խորհրդածելու կարողութիւնը վերստացաւ, արդարեւ շատ փայլուն գտաւ այդ առաջարկը... բաղդն ալ կնոջ պէս է. երբ իր դուռը կը զարնէ եւ կ'արհամարհուի, այդ բանը չի ներեր բնաւ...

Անկէ զատ էր թէ, Ալպէր կը նախընտրէր Սիմոնին, որ աւելի երիտասարդ ու աւելի մեծ դրամօժիտ մը ունէր, առանց հաշուելու ապագայի յոյսերը, քանի որ հայրիկին միակ ժառանգորդուհին էր:

Ու նորէն աչքին առջեւ կու գար Տընի Պուրկէօյլի [illegible] աչքը, երբ խօսք բացած էր այն հրատապ խնդրին վրայ, որու մասին այնքան բացորոշ կարծիքներ յայտնած էր գործատէրը:

Միթէ Սիմոնի ալ փափաք պիտի յայտնէ՞ր հօրը, Ալպէրի հետ ամուսնանալու համար...

Սիմոնի ալ անսովոր նայուածքներ ու լռութիւններ ունէր, երբ Ալպէր ակնարկութիւններ կ'ընէր իրենց մօտալուտ ամուսնութեան վրայ, առանց հաշուի առնելու թէ, նոյնատիպ աղջկան հետ ունեցած սիրային յարաբերութեան վրայ խորհելով, Ալպէր մտովի կը խորհէր թէ ամուսնութեան հեռանկարը քիչ մը վտանգաւոր չէ՞ր իր ապագային համար:

Դէպքերը ծանրակշիռ հանգամանք մը կ'առնէին:

Աղւոր երիտասարդը ի զուր մեքենական շարժում մը ըրաւ խաղացողի մը պէս, վճռական որոշում մը տալու համար:

Ռուժօրէյլ այրիին կողմէ առաջարկուած ծրագրին նկատմամբ եթէ ամենափոքր վարանում մը ցոյց տար, ապահովաբար պիտի դժկամակէր ան, եւ եթէ վրէժ, ուրիշ երիտասարդի մը հետ պիտի ամուսնանար—ասոր նեղութիւնը չի քաշուիր—Ալպէրի պէս հանգրիճուած յաղթական պեխերով:

[illegible] ժամեր սահեցան այս վարանումներուն վրայէն:

Ցորեկ իրիկունը, Վարէն տուն դարձած էր քառորդէ մը ի վեր, երբ դուռը զարկին:

Նախկին փետուրագործուհին էր, որ իբր չուտիկ կին, չէր ուզած Ալպէրի այցելութեան սպասել:

Երբ քովէն մեկնեցաւ, այրիին աչքերը առջի օրուընէ աւելի արտայայտիչ էին: ու ան նշանակելի խօսքը մրմնջեց.

—Եթէ ինծի հետ չամուսնանայի՛ր, վարկաբե՛կ պիտի ընէի քեզ...

—Որոշումս տուած եմ, մրմնջեց Ալպէր, որ հակառակ ենթադրեալ ըլլալուն, քաջասրտութեամբ չէր փայլեր:

Իր պաշտպանողական ծրագիրը պատրաստեց եւ գործադրեց առանց խուչընդոտի, շնորհիւ մանկամարդուհիին տրուած առատ վարձատրութեան, որուն խնամքին յանձնուած էր Սիմոնին:

Երբ մանկամարդ աղջիկը սթափեցաւ քանի մը օրուան զառանցանքէն յետոյ, իրեն սպասարկող խուցար կինը ցուցագին բառերով ու կերպարանքով իմաց տուաւ թէ փոքրիկը մեռած էր աշխարհ եկած ատեն եւ թէ տուած տարած էին զանի:

Օր. Պուրկէյլ ճիշդ մէկ [illegible] թափից եւ չուշացաւ Ռէմօ դառնալու, ուր փառաւոր մուտք մը ըրաւ, իբր թէ ոչինչ վրդոված ըլլար իր անբիծ կեանքին ընթացքը:

Ալպէր Վարէնի ու Ռուժօրէյլի այրիին ամուսնութիւնը, զոր երեք ամիս յետոյ [illegible] էր, շատ չզարմացուց զինքը, քանի որ իրենց յանցանքին կենդանի ապացոյցը գոյութիւն չունէր:

Նորապսակ Ալպէր կէտ առ կէտ հետեւած էր իր պերճաշուք կնոջը գաղափարներուն, որով Բէ փողոցին մէջ հաստատուած կարեւոր վաճառատան մը վերեւ կը տեսնուէր իր համակրելի անունը, ոսկեզօծ տառերով:

* * *

Լանժվիլ կոմսուհիին քովէն մեկնելով քանի մը վայրկեան յետոյ, տիկին Էթէլ Մօյեռս կանգ առաւ այդ վաճառատան առջեւ:

Իր այցեքարթը ղրկեց հաստատութեան պետին, որուն գրասենեակը մտցուեցաւ քիչ յետոյ:

—Դո՞ւք էք, գոչեց Ալպէր, խնամով գոցելէ յետոյ դուռը:

—Ձեզի ծառայելու համար, ազնիւ պարոն Վարէն, ըսաւ տիկին Մօյեռս, իր կեղծանոյշ ձայնով եւ չորրորդ անգամ կրկնելով իր փոքր խոնարհութիւնը:

(Շարունակելի)